

Pedagogisch beleidsplan

KINDERDAGVERBLIJF

KINDERCENTRUM ROBBEDOES

Inleiding

Dit beleidsplan geeft een indruk van het pedagogisch klimaat bij Kindercentrum Robbedoes. Het geeft weer wat u als ouder van ons kunt verwachten, waar u op kunt rekenen. Voor onze medewerkers vormt het pedagogisch beleid het uitgangspunt van hun beroepshouding en hun handelen. We creëren een open, betrouwbare, respectvolle en ontspannen sfeer die als een rode draad door een Robbedoes dag loopt.

Waar wij het over pedagogisch medewerkers hebben, bedoelen we altijd de mannelijke én de vrouwelijke medewerkers. Kindercentrum Robbedoes streeft bewust naar een gemengd team, omdat wij aan zowel de vrouwelijke als de mannelijke professionele inbreng grote waarde hechten.

Inhoud

Inleiding	1
1. Pedagogische visie	4
2. Verantwoorde kinderopvang	5
2.1 Het bieden van emotionele veiligheid	5
Rituelen	5
Omgaan met emoties	6
De houding van de pedagogisch medewerker	6
Grenzen aangeven	7
Vaste gezichten	8
Wennen	8
2.2 Stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling	11
Spel en persoonlijke ontwikkeling	12
Activiteiten (VE) en persoonlijke ontwikkeling	15
De houding van de pedagogisch medewerker	16
2.3 Stimuleren van de sociale ontwikkeling	17
De sociale ontwikkeling	17
Omgaan met conflicten	17
De houding van de pedagogisch medewerker	18
2.4 Overdragen van Normen en waarden	18
Normen en waarden	18
Kind participatie	19
De houding van de pedagogisch medewerker	19
3. Kinderen in ontwikkeling	20
3.1 Mentorschap	20
3.2 Kinderen volgen in hun ontwikkeling	21
3.3 Ouderbetrokkenheid	22
3.4 Overdracht en samenwerking met het basisonderwijs	22
3.5 Opvallende ontwikkeling & gedrag	23
4. Kindercentrum Robbedoes	27
4.1 De groepen bij kindercentrum Robbedoes	27
4.2 Een dag bij kindercentrum Robbedoes	27
De dagindeling	27
Slapen	28
Verschonen en zindelijkheid	29
Voedingsbeleid	29

Trakteren op kindercentrum Robbedoes.....	29
4.3 Een extra dag of ruildag.....	30
Incidenteel extra dag.....	30
Ruildag.....	30
5. Wet- en regelgeving Kinderopvang.....	31
5.1 Beroepskracht kind ratio	31
5.2 Samenvoegen	31
5.3 Activiteiten buiten de stamgroep.....	32
5.4 De drie uur regeling.....	34
5.5 Studenten	35
5.5 Medewerkers bij Kindercentrum Robbedoes.....	37
5.6 Oudercommissie.....	38
5.7 Klachten.....	39
5.8 Beleid veiligheid en gezondheid	39
5.9 Vier ogen principe	40
5.10 Achterwachtregeling	40

1. Pedagogische visie

Kinderen ontwikkelen zich van nature. Met onze kinderopvang richten wij de wereld van het kind zo in dat elk kind optimaal de ruimte krijgt om zich op eigen wijze, veilig en gezond te ontwikkelen. Al heel jong hebben kinderen eigen voor- en afkeuren, een eigen tempo en een eigen manier van uiten van emoties.

Kindercentrum Robbedoes biedt het kind daarom een omgeving waar het zichzelf mag zijn, waar er liefdevol en respectvol naar je gekeken en geluisterd wordt én waar de volwassenen de voorwaarden scheppen zodat je je veilig voelt.

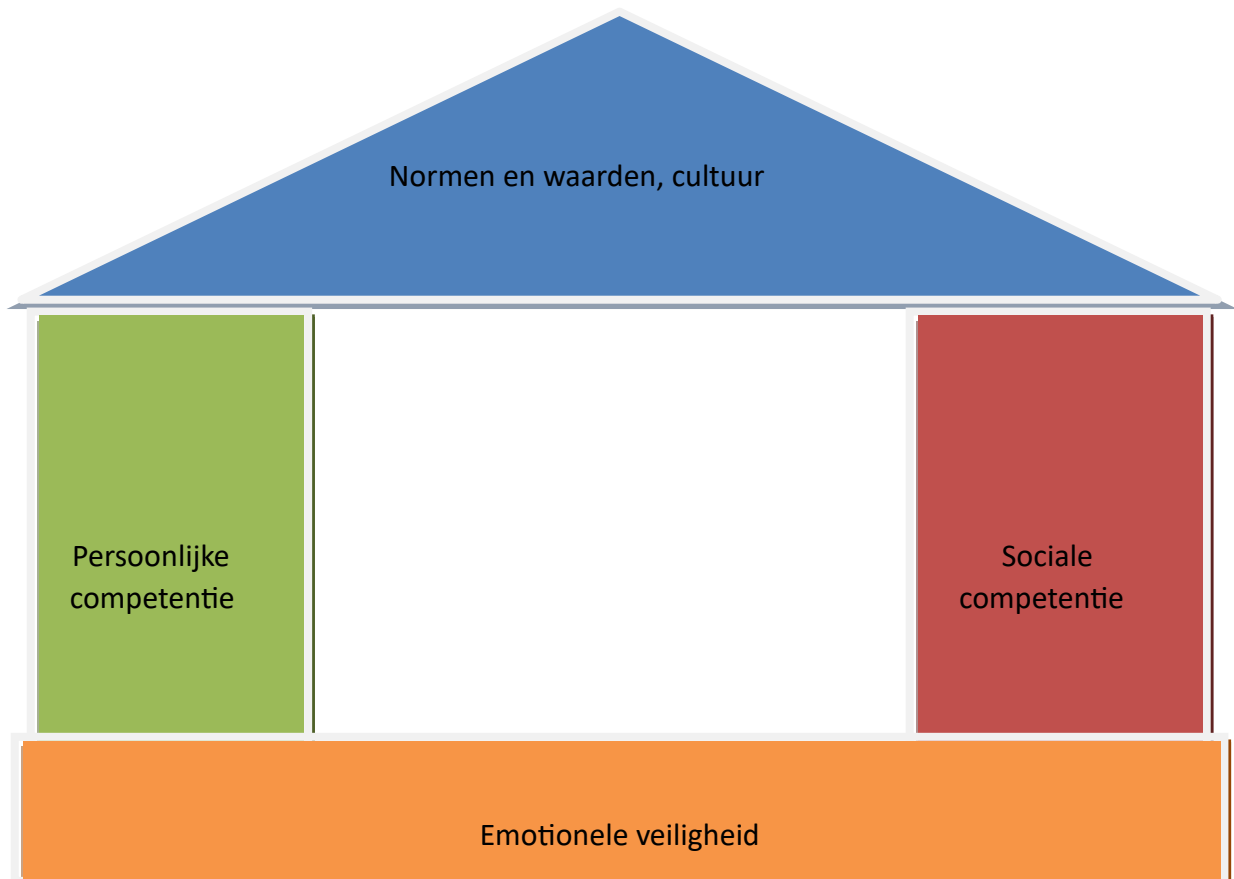
De talenten, kwaliteiten en creatieve vermogens die iedereen heeft, krijgen hierdoor ruim baan. Zo vormen wij een solide basis voor de ontwikkeling van elk kind.

Wij willen dat het kind vertrouwen heeft in zichzelf én in de ander en dat het kind. Onze belangrijke pijlers in de opvang van kinderen is dan ook:

- 1) Kinderen stimuleren voor zichzelf op te komen zonder de ander uit het oog te verliezen;
- 2) Zelfstandig worden en keuzes durft te maken;
- 3) Eigen talenten ontdekken én ontwikkelen;
- 4) Ontdekken hoe de ander en de wereld in elkaar zit;
- 5) Vrienden maken en vriendschappen onderhouden;
- 6) Plezier hebben en lekker in je vel zitten.

Dit stimuleren wij vanuit de eigen mogelijkheden van het kind, respectvol, spelenderwijs en creatief. Hierbij houden wij rekening met de emotionele veiligheid van de kinderen, de persoonlijke ontwikkeling, de sociale ontwikkeling en de overdracht van normen en waarden, gezamenlijk zijn deze vier facetten de opvoeddoelen. In het pedagogisch beleidsplan zult u zien dat onze pijlers terugkomen in de beschrijving van deze facetten.

We bouwen samen aan de brede ontwikkeling van het kind, het Kindercentrum Robbedoes huis van de opvoeddoelen

2. Verantwoorde kinderopvang

2.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Aan de basis van de ontwikkeling ligt de emotionele veiligheid. Wanneer kinderen zich emotioneel veilig voelen, kunnen zij bouwen aan zelfvertrouwen, zichzelf zijn, emoties uiten, ontwikkelen, eigen talenten ontdekken, contact maken met anderen en vooral zich fijn voelen.

Een belangrijke basis voor opvang van kinderen is dan ook zorg dragen dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Dit doen wij door onder andere de dag te structureren, er is een vaste dagplanning, waardoor kinderen weten wat komen gaat en hier houvast aan hebben. Over deze dagplanning kunt u later in het pedagogisch beleidsplan lezen. Daarnaast hebben wij vaste rituelen, vaste gezichten pedagogisch medewerkers, gaan wij sensitief om met de emoties van kinderen, is er veel respect voor de autonomie van elk kind en stellen wij grenzen aan het gedrag van kinderen en houden wij regels aan ten einde doel de structuur en voorspelbaarheid te verhogen.

De start van een emotioneel veilige basis leggen begint al bij het wennen binnen dit hoofdstuk kunt u daarom ook informatie over het wennen lezen.

Rituelen

Naast een bekende dag structuur bieden terugkerende rituelen houvast en stabiliteit aan kinderen. Bij het verhogen van de herkenbaarheid en structuur wordt de emotionele veiligheid ook verhoogd. Weten wat komen gaat, wat er gaat gebeuren en hoe dit gaat gebeuren brengt een gevoel van veiligheid, dit is niet alleen voor kinderen maar ook voor volwassenen zo.

Om deze reden hebben wij een aantal vaste rituelen door het jaar heen betreffende feesten en verjaardagen. Feest brengt gezelligheid en bevordert de saamhorigheid, daarnaast komen kinderen met bepaalde feesten in aanraking met tradities en rituelen die wij in de samenleving gewend zijn, waardoor met deze rituelen ook normen en waarden van onze samenleving overgedragen kunnen worden.

Bij kindercentrum Robbedoes hebben wij de volgende rituelen en feesten:

- Verjaardag of afscheid van het kind; aan de deur kan iedereen aan het affiche al zien waarom het feest is, er hangt namelijk een plaat met de naam van de jarige erop. De jarige krijgt een leuke verjaardagmuts op en mag plaatsnemen op de feeststoel. Met muziekinstrumenten in onze hand nemen we plaats in de centrale hal. We maken muziek en zingen voor de jarige. Aan het einde wordt er meestal getrakteerd door het kind.
- Sinterklaasfeest: Wij gaan met de kinderen in de tijd van Sinterklaas veel knutselwerkjes maken en leuke sinterklaasliedjes zingen. We eten gezellig met z'n allen pepernoten en mocht er tijd zijn kunnen we ook nog pepernoten of speculaasjes bakken met de kinderen. In de week voorafgaand aan 5 december komt Sinterklaas met zijn Pieten zelfs langs! Alle kinderen krijgen dan een cadeautje.
- Kerstfeest: We zorgen ervoor dat er met de kinderen rondom dit thema weer leuke werkjes worden opgehangen zodat de kerstsfeer op de groep komt en we zingen liedjes over kerst. We hebben een mooie kerstboom op de groep en de kinderen helpen die optuigen.

Naast deze grotere rituelen ten aanzien van feesten hebben wij ook een aantal dagelijks terugkerende rituelen, die de voorspelbaarheid bevorderen:

- Voor eetmomenten wordt er samen gezongen met de kinderen
- Voordat wij aan tafel gaan ruimen wij gezamenlijk op
- In de ochtend wordt de dag met de kinderen besproken, zodat zij weten wat komen gaat
- Na een eetmoment is er altijd een moment van verschonen en toiletgang

Omgaan met emoties

Baby's en peuters zijn gevoelig voor emoties. Zijn de emoties niet van zichzelf, dan pikken zij ze die wel op van een ander. Ze kunnen het nog niet altijd verwoorden en kunnen ook nog niet altijd scheiden wat van zichzelf is en wat niet. Het ene kind is gevoeliger dan het andere voor omgevingsruis, maar allemaal zijn ze gevoelig. Om zelfvertrouwen te ontwikkelen is ook nodig te leren wat van jou is en wat niet, te leren dat je er mag zijn met je emoties, er een veilige manier is om ze te ontladen. Binnen de activiteiten van de rechterhersenhelft (o.a. creativiteit, rollenspel en muziek/beweging) zijn er mogelijkheden, maar peuters hebben met name fysiek de behoefte om te ontladen. Het liefst in een 'emotieschone' omgeving, bijvoorbeeld in de buitenlucht. Buitenspelen, rennen, natuurbeleving neemt dan ook een grote plaats in op het KDV. Binnen leveren we als pedagogisch medewerksters onze bijdrage aan een 'emotieschone' omgeving door onrust thuis te laten of buiten het werk te ontladen. Als pedagogisch medewerksters tonen wij de professionaliteit om onvrede van elders e.d. in de wachtkamer te zetten zodra we met de kinderen werken.

De kinderen leren we dat emoties golven zijn die ook weer wegebben, ze hebben even tijd en aandacht nodig. Ze horen erbij en krijgen op de juiste manier aandacht. We benoemen ze. We houden als pedagogisch medewerkster er rekening mee dat zo'n golf zich opgebouwd kan hebben buiten het kindercentrum. We geven de kinderen middelen aan om deze golf ruimte te geven die het nodig heeft, tot hij wegebt. (Buiten, bewegen, muziek, schilderen, etc.) We hoeven niet persé altijd te weten hoe die golf tot stand kwam.

De houding van de pedagogisch medewerker

Het creëren van een gevoel van veiligheid en geborgenheid begint met het opbouwen van verbindingen met zowel het kind als de ouders. Een gevoel van welkom zijn, ontspanning ervaren en de boodschap ontvangen dat het hier een veilige plek is, zijn van groot belang. De pedagogisch medewerker zal actief en met zorgvuldigheid bouwen aan deze verbindingen met het kind, waarbij zij haar handelen aanpast aan de behoeften van het kind. Ze observeert het kind, reageert op de interacties, past haar taalgebruik aan het niveau van het kind aan, toont waardering, blijft positief en helder, weerspiegelt gedrag, biedt ondersteuning en denkt mee wanneer dat nodig is.

Haar acties dragen bij aan een veilige sfeer door het zelfvertrouwen van het kind te versterken. Dit kan betekenen knuffelen, troosten, ruimte geven wanneer nodig, betekenisvolle gesprekken voeren, waardering tonen of uitleggen wat er staat te gebeuren.

De pedagogisch medewerker neemt de leiding zonder het spel of de processen van het kind over te nemen. Ze brengt structuur aan met oog voor de behoeften van de kinderen. Door alle kinderen bij de groep te betrekken, creëert ze een gelijkwaardige maar diverse sfeer. Ze komt haar beloften na, blijft consistent en respectvol in haar handelen en is voorspelbaar in haar gedrag. Ze weet op professioneel niveau contact te leggen met ouders en heeft een positieve invloed op de groepsdynamiek door effectieve samenwerking met collega's.

Kortom, pedagogisch medewerkers zijn sensitief en responsief, respecteren de autonomie van elk kind en sturen situaties aan door middel van communicatie en uitleg. Deze houding komt tot uiting in hun aanpak. In het kader van sensitief responsief gedrag heeft de pedagogisch medewerker oog voor de emoties van kinderen. Ze benoemt deze emoties en begeleidt kinderen op een manier die past bij hun voorkeuren en ontwikkelingsniveau. Tijdens verzorgingsmomenten heeft ze volledige aandacht voor het kind en speelt ze in op hun behoeften en signalen. Ze verdeelt haar aandacht gelijkmatig over alle kinderen en toont interesse door vragen te stellen en met hen in gesprek te gaan. Respect voor de autonomie is een belangrijk aspect.

De pedagogisch medewerker geeft kinderen de ruimte om zelf te ontdekken, te proberen en dingen zelf af te maken. Ze vraagt om samenwerking in plaats van bevelen te geven, sluit aan bij de initiatieven van kinderen en biedt keuzevrijheid waar mogelijk. Binnen de groep ziet ze elk kind als een individu, met unieke talenten, emoties en voorkeuren, en handelt hier indien mogelijk naar. Voordat ze een kind aanraakt of optilt, kondigt ze dit aan.

Wat betreft communicatie en uitleg past de pedagogisch medewerker zich aan het ontwikkelingsniveau van het kind. Ze reageert op verbale en non-verbale contactpogingen van kinderen en voorziet haar handelingen van uitleg en taal, waarbij ze benoemt wat er gebeurt of staat te gebeuren. Ze nodigt zichzelf uit in gesprekken met kinderen op hun eigen niveau door vragen te stellen en oprechte interesse te tonen.

Grenzen aangeven

Bij het opgroeien hoort ook ontdekken: ontdekken wat mogelijk is, de grenzen verkennen en leren. Het is een belangrijke taak voor pedagogisch medewerkers om kinderen liefdevol te begeleiden bij het begrenzen van hun gedrag en hun te leren wat wel en niet acceptabel is. Grenzen bieden structuur aan kinderen en verbeteren de omgang met anderen, wat beide de emotionele veiligheid vergroot.

Wanneer we grenzen stellen, spreken we als pedagogisch medewerkers in de ik-vorm. We gaan op ooghoogte van het kind zitten en passen onze boodschap aan op hun ontwikkelingsniveau. Soms is het nodig om echt de aandacht van het kind te krijgen, daarom spreken we het kind bij naam aan en kunnen we even de hand vasthouden of het kind op schoot nemen om echt contact te maken waarin de grens duidelijk kan worden overgebracht. Het is van essentieel belang dat we kinderen geen angst of schuldgevoel bezorgen. We benoemen het gevoel dat het gedrag heeft veroorzaakt en bieden alternatieven of bespreken wat we van het kind verwachten. Zo benadrukken we wat wél mag in plaats van wat niet mag. Ons uitgangspunt is altijd om aan te sluiten bij de ontwikkeling van het kind, waarbij we bij jongere kinderen korte boodschappen gebruiken.

Soms moet een grens snel en effectief worden gesteld. In dat geval benoemt de pedagogisch medewerker eerst 'stop' of 'nee', gevolgd door uitleg over de situatie en mogelijkheden voor ander gedrag.

Soms kan een kind overprikkeld raken in een situatie en daardoor grenzen overschrijden. Als dit gebeurt, haalt de pedagogisch medewerker het kind uit de situatie, zoekt samen een andere plek en gaat in gesprek met het kind op de eerder beschreven manier.

Ten slotte is het belangrijk dat kinderen weten wat er van hen wordt verwacht. Daarom zijn we consequent in onze regels en het stellen van grenzen. Dit vermindert de drang om steeds grenzen te testen en verhoogt de voorspelbaarheid, wat weer bijdraagt aan de emotionele veiligheid.

Als wij spreken over grenzen dan erkennen wij drie soorten grenzen:

- 1) Ruimtelijke grenzen en regels; wij hebben regels ten aanzien van het gebruik van de ruimte. Zo mogen peuters niet een hoge toren bouwen bij de babyhoek maar in de bouwhoek.
- 2) Fysieke grenzen; Stoeien, ravotten, knuffelen, kliederen, herrie maken, verkleden, gooien, emoties als blijheid, boosheid en verdriet uiten...prima! Stoeien kan vechten worden... Dan kan het de ruimte en veiligheid van de ander beperken, en daar ligt een grens. Vrijheid blijheid, maar de vrijheid houdt op waar het de vrijheid van een ander beperkt. Hier komen we bij de grenzen die we niet uitsluitend met de inrichting kunnen bewerkstelligen, maar die aangegeven en gecommuniceerd moeten worden met de kinderen, voordat en zodra ze er overheen gaan.

- 3) Structuur grenzen; kinderopvang vindt plaats in groepen, het is daarom belangrijk dat er een bepaalde structuur is. Hier zijn grenzen en regels aan verbonden zoals; wij eten gezamenlijk aan tafel. Dit is misschien niet altijd leuk als kind en je volop in je spel zit echter zijn deze grenzen wel de grenzen die saamhorigheid, compassie en flexibiliteit stimuleren bij kinderen.

Vaste gezichten

Een gevoel van veiligheid en geborgenheid komt voort uit een sterke relatie met de pedagogisch medewerkers. Wij streven ernaar dat zowel kinderen als ouders vertrouwd zijn met en kunnen rekenen op de aanwezigheid van de pedagogisch medewerkers. De medewerkers zijn bekend met de kinderen en betrokken bij hun ontwikkeling.

Bij kindercentrum Robbedoes werken we volgens vast basisrooster en het vaste-gezichten criterium voor kinderen. Elke stamgroep heeft vaste medewerkers. Voor kinderen van nul jaar worden twee vaste gezichten toegewezen, en als er drie pedagogisch medewerkers per dag zijn, krijgen zij drie vaste gezichten. Kinderen van één jaar en ouder hebben drie vaste gezichten. Daarnaast kan er een vertrouwde medewerker aanwezig zijn, met minstens één vast gezicht per dag. Zo wennen de kinderen aan de medewerkers en voelen ze zich meer op hun gemak.

In geval van calamiteiten, zoals ziekte van een medewerker of het samenvallen van verlof en ziekte van een vast gezicht, kan het voorkomen dat er geen vast gezicht beschikbaar is. We hebben een werkwijze opgesteld om dit zoveel mogelijk te voorkomen.

Bij kortdurende afwezigheid wordt eerst gekeken naar andere vaste gezichten in de groep. Als die niet beschikbaar zijn, wordt er minstens een vertrouwd gezicht ingepland. Voor elke groep is er een inval-vast-gezicht aangewezen die zal werken als de vaste gezichten er onverhoopt niet kunnen zijn. Zo is er altijd een vertrouwd gezicht aanwezig, wat de emotionele veiligheid van de kinderen waarborgt.

Bij langdurige afwezigheid wordt één van de inval-vaste-gezichten aangewezen als vervanging gedurende die periode. Ouders worden op de hoogte gesteld via de ouderapp met een brief waarin staat wie het vaste gezicht zal zijn tijdens de afwezigheid van het andere vaste gezicht en voor welke periode. Ouders krijgen ook bij de overgang naar de volgende groep te horen wie de vaste gezichten zijn van die groep. Zo blijft de continuïteit in vertrouwde gezichten gewaarborgd.

Wennen

Kindercentrum Robbedoes maakt onderscheid tussen het wennen vóór nieuwe kinderen bij het kindercentrum en intern wennen bij doorstroom naar de volgende groep

Wennen voor nieuwe kinderen bij Kindercentrum Robbedoes:

Voor zowel ouders als kinderen is het ontzettend spannend om voor het eerst naar een kinderdagverblijf te gaan. Je wordt als kind uit je vertrouwde omgeving gehaald met vertrouwde gezichten om je heen, om vervolgens in een nog onbekende omgeving terecht te komen met mensen die je nog niet kent. Wennen aan deze nieuwe omgeving is dan een belangrijke opgave, alvorens een kind zich weer zo vertrouwd en veilig voelt dat het zich kan ontwikkelen. Daarom vindt Robbedoes het van belang om voldoende aandacht te besteden aan de wennperiode en de ouders hierin zo goed mogelijk te begeleiden. Ook voor pedagogisch medewerkers is het een belangrijke periode, waarin zij de behoeftes en het karakter van het kind zo goed mogelijk leren kennen, zodat zij hier optimaal op in kunnen spelen.

Tijdens de wenperiode wordt het volgende wenschema aangehouden:

Het intakegesprek	Alvorens een kind gaat wennen, zal er een intakegesprek plaatsvinden tussen (met voorkeur) de mentor en ouders. In dit intakegesprek maken ouders kennis met de mentor en de manier van werken van Robbedoes. Daarnaast leert de mentor het kind kennen aan de hand van een aantal vragen over het eten, drinken, slapen, karakter, voorkeuren en speelbehoeftes van het kind. Op deze manier leert de mentor de precieze behoeftes en persoonlijkheid van het kind kennen, waarop ingespeeld kan worden op de groep.
De eerste wendag	De eerste wendag zal direct na het intakegesprek plaatsvinden van 10:00 uur tot 12:00 uur . De mentor zal ouders en kind op de groep voorstellen aan de andere pedagogisch medewerkers. Eventuele vragen worden nog beantwoord, terwijl het kind ondertussen de tijd krijgt om de groep en de kinderen eens rustig te observeren. Ouders spelen nog eventjes met het kind en verlaten de groep wanneer het goed voelt voor hen. Afscheid nemen is van groot belang en met name het benoemen dat het kind ook weer opgehaald wordt, zodat het kind weet waar hij of zij aan toe is. Het kind wordt benaderd door alle pedagogisch medewerkers, maar met name door zijn of haar mentor om zo een gevoel van veiligheid te creëren.
De tweede wendag	Met de tweede wen dag zal het kind oefenen om wat langer te blijven. Zo zal de tweede wen dag plaatsvinden van 10:00 uur tot 13:00 uur en wordt de opvangduur steeds wat opgebouwd.
De derde wendag	De derde wendag zal plaatsvinden van 9:30 uur tot 15:30 uur . Dit is al bijna een volle dag. Het heeft kennis gemaakt met de pedagogisch medewerkers van de groep en de eerste stappen om een band te creëren zijn gezet. Op de derde wen dag houden de pedagogisch medewerkers het wenkind extra in de gaten en bieden extra emotionele ondersteuning gedurende de dag, door vaker een 1 op 1 moment met het kind te hebben.

Bij het wenschema zal gekeken worden naar de behoeftes van de kinderen zelf. Zo zal het ene kind na de eerste wendag al klaar kunnen zijn voor een dag van 9:00 tot 15:00 uur, terwijl een ander kind misschien wel wat extra wendagen nodig zal hebben. Na elke wen dag zal mondeling geëvalueerd worden met de ouders hoe het wennen is gegaan en bepaald worden of het wenschema wordt aangehouden of aangepast naar de behoefte van het kind.

Wennen kan alleen plaatsvinden op de dagen dat dit passend is binnen de BKR en de groepsgrootte.

Wennen bij overgang naar de volgende groep:

Wanneer en op welke wijze het kind overgaat naar de volgende groep is mede afhankelijk van de ontwikkeling van het kind en of op de volgende groep kan worden voldaan aan eventuele extra zorgtaken en aandacht. Het ene kind is hier eerder aan toe dan het andere kind. Kindercentrum Robbedoes houdt hier rekening mee.

Het wenprogramma biedt het kind de mogelijkheid om op een langzaam tempo kennis te maken met de nieuwe groepsruimte, andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Tijdens de wenperiode op een andere groep wordt het volgende wenschema aangehouden:

Overdracht mentoren	Alvorens het kind gaat wennen op de volgende groep hebben de mentoren gezamenlijk een kort overleg waarin de ontwikkeling, karakter en voorkeuren van het kind worden besproken. Op deze manier kunnen de pedagogisch medewerkers van de volgende groep direct aansluiten bij het kind.
De eerste wendag	De eerste wendag is 10:00- 12:15 . Een kort moment na het fruit moment in de ochtend brengt de pedagogisch medewerker het kind naar de nieuwe groep. Zij blijft kort (max. 5 minuten) bij het kind aanwezig en benoemt ook de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen in de groep. Vervolgens neemt zij duidelijk afscheid van het kind, door te benoemen wanneer zij hem/haar weer komt ophalen. Net voor het slaapmoment zal het kind teruggaan. De pedagogisch medewerker van de nieuwe groep heeft extra aandacht voor het kind en begeleid het kind om tot spel te komen en in contact met andere kinderen. Daarnaast heeft zij ook voor de emotionele veiligheid van het kind.
De tweede wendag	De tweede wendag is van 10:00- 14:30 . Het kind gaat na het fruitmoment naar de nieuwe groep en zal zijn lunch hier nuttigen en een slaapje doen.
De derde wendag	Op de derde wendag gaat het kind gaat vanaf de ochtend direct naar de nieuwe groep en wordt door de ouder hier gebracht. In principe mag het kind de hele dag op de nieuwe groep blijven maar we adviseren aan ouders om het kind op deze dag iets eerder op te halen dan gebruikelijk. Wellicht is het kind wat vermoeid door alle nieuwe prikkels en ervaringen. Na deze wendag heeft het kind nagenoeg alle rituelen en dagdelen van de groep bijgewoond.

Bij het wenschema wordt gekeken naar de behoeftes van de kinderen zelf. Zo zal het ene kind na de eerste wendag al klaar kunnen zijn voor een hele dag op de nieuwe groep terwijl een ander kind misschien wel wat extra wendagen nodig zal hebben. Na elke wendag zal mondeling geëvalueerd worden met mentoren onderling en bij de overdracht met de ouders hoe het wennen is gegaan en bepaald worden of het wenschema wordt aangehouden of aangepast naar de behoefte van het kind.

Gedurende het intern wennen telt het kind op zowel de 'oude' als de 'nieuwe' stamgroep mee voor de BKR. Op deze wijze kunnen wij op beide groepen de BKR waarborgen, mocht het wennen niet gaan, kan het kind altijd terug naar de eigen stamgroep, waarbij er wordt voldaan aan wet- en regelgeving.

Pedagogisch houding tijdens het wennen:

Tijdens het wennen op de kinderopvang is het essentieel om extra nadruk te leggen op de emotionele veiligheid van het kind, een cruciale voorwaarde voor een comfortabel gevoel. Pedagogisch medewerkers spelen hierin een actieve rol door het kind de groep te laten zien, het kind voor te stellen aan andere kinderen en te helpen bij het op gang komen van het spel.

Daarbij zijn ze extra attent op de signalen die het welzijn van het kind aangeven en passen ze hun benadering aan op basis van het ontwikkelingsniveau van het kind. Bovendien leggen pedagogisch medewerkers tijdens deze periode van wennen extra nadruk op persoonlijke begeleiding, creëren ze

momenten voor contact en gesprekjes, waardoor er een vertrouwensband kan ontstaan tussen de medewerker en het kind.

Het wennen op de kinderopvang is van cruciaal belang voor een soepele overgang van de thuisomgeving naar de kinderopvang. Pedagogisch medewerkers hebben basale kennis van het verloop van de hechting van kinderen en begrijpen hoe belangrijk het is om de eerste hechtingsrelaties tussen het kind en de medewerker te ondersteunen. Dit helpt het kind zich veilig en geborgen te voelen in de nieuwe omgeving, wat weer van invloed is op hun emotionele welzijn en hun bereidheid om te gaan spelen en verkennen.

Daarnaast is het van belang dat pedagogisch medewerkers rekening houden met individuele verschillen in de manier waarop kinderen wennen. Sommige kinderen passen zich snel aan, terwijl anderen meer tijd nodig hebben. Daarom is flexibiliteit in de aanpak van pedagogisch medewerkers cruciaal om elk kind op een gepersonaliseerde manier te begeleiden tijdens deze gewenningsperiode.

2.2 Stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling

Binnen de ontwikkelingspsychologie bestaan verschillende opvattingen over de invloed van aanleg en omgeving op de ontwikkeling van kinderen. Wat wel duidelijk lijkt, is dat zowel aanleg als omgevingsinvloeden elkaar wederzijds beïnvloeden. De mate waarin een kind in een specifieke ontwikkelingsfase ontvankelijk is voor invloeden uit de omgeving, hangt vaak samen met de aanleg van het kind. Een voorbeeld hiervan is dat een kind pas leert op het potje te plassen wanneer het er fysiek en mentaal klaar voor is. Aan de andere kant kan een kind zijn aangeboren vaardigheden pas goed ontwikkelen wanneer het door de omgeving gestimuleerd wordt.

Ons uitgangspunt is dat kinderen zich het beste ontwikkelen in een omgeving die zowel veilig als voldoende stimulerend en uitdagend is. In het kinderdagverblijf streven we naar zo'n omgeving.

Dit betekent dat pedagogisch medewerkers niet constant bezig zijn met het sturen van de activiteiten van de kinderen, maar ook ruimte bieden voor hun eigen initiatieven. Medewerkers observeren, luisteren en reageren op wat kinderen zelf aanreiken en tonen interesse in hun spel en ideeën. Tegelijkertijd bieden de pedagogisch medewerkers nieuwe activiteiten en ervaringen aan die de ontwikkeling van de kinderen stimuleren.

Binnen de pedagogiek is het belangrijk om te begrijpen dat kinderen op jonge leeftijd enorme ontwikkelingsstappen maken. Tussen nul en vier jaar groeien ze op fysiek, cognitief, emotioneel en sociaal gebied. Het bieden van een omgeving die zowel uitnodigt tot zelfontplooiing als actieve begeleiding biedt bij nieuwe ervaringen, draagt bij aan een evenwichtige ontwikkeling van kinderen in deze cruciale fase van hun leven.

Binnen kindercentrum Robbedoes hebben wij hierbij aandacht voor de volgende ontwikkelingsgebieden:

1. **Grove motoriek:** Dit omvat de ontwikkeling van grote spiergroepen en vaardigheden zoals kruipen, lopen, rennen en springen. In de eerste maanden na de geboorte leren baby's hun hoofd op te tillen en te draaien, rollen en grijpen. Tegen het eerste levensjaar beginnen ze te kruipen, staan en lopen, en rond vier jaar kunnen ze vaardigheden als hinkelen, fietsen en balanceren op één been beheersen.
2. **Fijne motoriek:** Dit verwijst naar de ontwikkeling van kleine spiergroepen, hand- en vingerbewegingen, en precisie in de motoriek. Baby's grijpen naar objecten, ontwikkelen hun grijpreflex en leren voorwerpen vast te houden. Rond twee jaar kunnen ze potloden vasthouden en beginnen met tekenen en het maken van eenvoudige vormen, en tegen vier jaar hebben ze hun fijne motorische vaardigheden nog beter ontwikkeld door activiteiten als kleien, het ontdekken en spelen met kleine materialen (al dan niet onder begeleiding),

schilderen, tekenen etc.

3. **Cognitieve ontwikkeling:** Dit omvat het proces waarbij kinderen leren, denken, redeneren, problemen oplossen en informatie verwerken. In de eerste maanden reageren baby's op geluiden en gezichten, terwijl ze tussen één en twee jaar voorwerpen leren benoemen en beginnen te begrijpen wat bepaalde voorwerpen doen. Tegen vier jaar kunnen kinderen complexere taken uitvoeren zoals tellen, sorteren, en begrijpen van oorzaak en gevolg.
4. **Taalontwikkeling:** Dit verwijst naar de verwerving en ontwikkeling van spraak- en taalvaardigheden. In de vroege fasen maken baby's geluiden, brabbelen en beginnen ze woorden te begrijpen. Tussen één en twee jaar beginnen ze eenvoudige woorden te spreken, en tegen vier jaar kunnen ze complexe zinnen vormen, verhalen vertellen en actief luisteren en communiceren.
5. **Creatieve ontwikkeling:** Dit omvat de verkenning en expressie van artistieke vaardigheden en verbeeldingskracht. Jonge kinderen beginnen te experimenteren met kleuren, vormen en texturen, zowel in de kunst als in het spelen. Door middel van tekenen, schilderen, knutselen en dramatisch spel ontwikkelen ze hun creatieve vermogens en verbeeldingskracht, waarbij ze verhalen maken en hun ideeën tot uitdrukking brengen.

Deze ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd door de juiste voorwaarde en omgeving te scheppen. Daarnaast worden deze ontwikkelingsgebieden gestimuleerd binnen spel en activiteiten.

Spel en persoonlijke ontwikkeling

Kinderen zijn voortdurend bezig met spelen, een essentieel middel waarmee ze zich ontwikkelen en de wereld om hen heen verkennen. In de kinderopvang besteden kinderen het grootste deel van de dag aan spelen, en het is onze taak om een omgeving te creëren waar gevarieerd spel en stimulatie binnen activiteiten mogelijk is. Door spel te faciliteren, te begeleiden en te verrijken, stimuleren we de persoonlijke ontwikkeling van kinderen.

Tijdens het spel verkennen, ontdekken, manipuleren en werken kinderen samen, bedenken oplossingen en kunnen ze zelfs ruziemaken. Alle aspecten van hun ontwikkeling komen aan bod tijdens het spel. Kindercentrum Robbedoes zorgt ervoor dat de omgeving en begeleiding van kinderen zodanig zijn georganiseerd dat er ruimte is voor intensief en betekenisvol spel. Hierdoor kunnen kinderen zichzelf, hun capaciteiten, die van anderen en de wereld om hen heen ontdekken! De rol van de pedagogisch medewerker is hierbij van groot belang. Soms worden er gestuurde activiteiten aangeboden, zoals hamertje tik of bordspellen. Maar er is ook vrije ruimte voor spelen, zoals in de poppenhoek of bouwhoek. In zowel gestuurd als vrij spel is de pedagogisch medewerker in de buurt om waar nodig leiding te geven en toezicht te houden op het spel.

Ons doel bij Kindercentrum Robbedoes is om alle kinderen in een uitdagende omgeving te plaatsen, waar ze spelenderwijs en op hun eigen niveau kunnen ontwikkelen.

Tijdens het spel bereiden we kinderen ook voor op de basisschool. We stimuleren zelfstandigheid door hen te leren lopen, jassen aantrekken, zichzelf aankleden, naar het toilet gaan, boterhammen smeren, enzovoort. Zo bevorderen we de zelfredzaamheid van het kind.

Binnen het spelend leren erkennen wij verschillende vormen van spel die de pedagogisch medewerker stimuleren, aanbieden en kinderen motiveren te doen:

Bewegingsspel:

Het eerste wat een baby kan is bewegen. Hij trappelt met zijn benen, zwaait met zijn armen en kijkt intussen intens gespannen naar zijn ouders. Door dit samenspel krijgt de baby plezier in bewegen. Een emotioneel tevreden baby kan zichzelf vermaken. Voor de jongste kinderen hebben we voldoende speelruimte op de grond waardoor ze worden gestimuleerd om te rollen, te kruipen en tot

staan en lopen te komen. We hebben grote speelmatten en uitdagend speelgoed. Persoonlijke aandacht voor ieder kind vinden wij erg belangrijk.

In ons kinderdagverblijf zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor, dat zowel de kleintjes als de peuters samen of apart elke dag de gelegenheid en de ruimte krijgen om te bewegen. Met de peuters proberen we iedere dag wel een moment te vinden om lekker buiten te spelen. Buiten wordt in de zandbak gespeeld, op de tractor, fiets of step, gereden.

Om een peuter voor te bereiden op het latere schrijven is het belangrijk dat het de schrijfbeweging kent met zijn lichaam. We leren peuters via spelletjes om vooruit te lopen, achteruit te lopen, stoppen en zijwaarts lopen. Maar ook zwaaien met linten of het uitspelen van een verhaal of prentenboek. Kruipen is een goede basis voor het rekenonderwijs. Aan den lijve leren peuters tijdens het kruipen hoog/laag, afstanden voelen en inschatten, ver/dichtbij, ruimtelijke oriëntatie.

Spelen met voorwerpen:

Behalve met zichzelf kan een baby al na 3 maanden spelen met voorwerpen. Hij zal eerst gaan onderzoeken: hoe smaakt het, hoe voelt het, hoe ruikt het en hoe klinkt het? Het louter zintuiglijk bezig zijn met dingen gaat steeds meer over in denkend-ontdekkend spel. Het kind krijgt al spelend inzicht in wat je wel en wat je niet met een bepaald ding kunt doen. Een mooi voorbeeld is om te zien hoe een kind ontdekt dat je in een zeeffe geen water kunt gieten maar in een emmer wel. Vervolgens gaat het kind steeds meer ordenen en verbanden leggen tussen voorwerpen. Het bezig zijn met voorwerpen wordt steeds ingewikkelder. Het stapelen van blokjes gaat over in het maken van grotere bouwwerken en wordt dan echt constructiespel.

Pedagogisch medewerkers zullen steeds ander speelgoed aanbieden, aangepast aan de ontwikkeling van een kind. Samenspelen met dingen kan, maar voor het tweede levensjaar is elk kind meestal nog met zijn eigen dingen bezig. Door een interessant spelletje kan een kind wel de aandacht van een ander kind trekken.

Een pedagogisch medewerker zal in de periode tot 1 jaar met name individueel bezig zijn met kinderen. Toch zullen pedagogisch medewerkers het samen spelen van kinderen stimuleren door andere kinderen erbij te betrekken. Kinderen kunnen door vaak naast elkaar te spelen ideeën en ontdekkingen met elkaar uitwisselen. De kinderen leren in eerste instantie van elkaar. Bij de peuters zie je bijvoorbeeld dat kinderen in de poppenhoek, wanneer ze nog jong zijn, voornamelijk naar elkaar kijken en naast elkaar spelen. Worden ze groter zie je ook echt samenspel ontstaan. Ze gaan met elkaar zogenaamd eten. Een kind volgt hierin zijn eigen tempo en de pedagogisch medewerker observeert dit en speelt erop in en biedt het kind zo nodig nieuwe mogelijkheden.

Spelen met ongevormde materialen:

Voor eigenlijk alle kinderen geldt, dat ze dol zijn op het spelen met zand en water. Kinderen ontdekken wat ze met dergelijke materialen kunnen en niet kunnen. Bij Kindercentrum Robbedoes proberen we kinderen de gelegenheid te geven verschillende materialen te ontdekken. We bieden ze dan ook zand en water maar ook klei, verf en plaksel. Het resultaat is voor ons niet het belangrijkste. De bezigheid op zich moet plezier geven.

Taalspelletjes:

Taal is belangrijk in de communicatie. Kinderen kunnen zich verder ontwikkelen met behulp van taal. Bij een baby zie je dat ze geluidjes gaan maken en met die geluidjes de aandacht van de mensen om hen heen kunnen trekken. "Bellenblazen" en andere manieren om met je mond bezig te zijn, geeft plezier. Praten is een serieuze bezigheid, maar een kind kan er ook speels mee bezig zijn. Het speelt met woorden en klanken. Bijna dagelijks worden er aan tafel met de kinderen liedjes gezongen en versjes bedacht. In iedere groep zijn boekjes waaruit voorgelezen wordt en waar de kinderen zelf in kunnen kijken. Ook is er aandacht aan tafel, bijvoorbeeld tijdens de maaltijd om met elkaar te praten over de dagelijkse belevenissen van een kind. Bijvoorbeeld oma is jarig of de poes is ziek. Een kind stimuleren te vertellen en te luisteren naar een ander vinden wij belangrijk.

Fantasiespel:

Het fantasiespel of zoals de kinderen het noemen "doen alsof", begint al vroeg, rond 1½ à 2 jaar. Je hebt het rollenspel waarbij kinderen ervaringen uit het concrete dagelijkse leven naspelen. Het kind speelt dan na wat het in zijn omgeving gezien heeft. Favoriete spelletjes op het kinderdagverblijf zijn vadertje en moedertje en treintje waarbij alle stoelen van de groep mee doen. Daarnaast heb je het symbolische spel, waarbij kinderen hun gevoelens, angsten uiten. Het kind kan oefenen met bepaalde situaties en door ze na te spelen opnieuw beleven en nieuwe ervaringen opdoen. Fantasiespel kan alleen, bijvoorbeeld met autootjes of met de poppen in de poppenhoek, maar ook samen met de andere kinderen. In de fantasie kan het kind zijn gedachten en gevoelens vormgeven. Als kinderen samenspelen krijg je vaak fantasiespel, waarbij ze leren met elkaar rekening te houden, nieuwe ervaringen op te doen en zelf met regels leren om te gaan.

Belangrijk op het kinderdagverblijf is dat de pedagogisch medewerkers de tijd, ruimte en sfeer creëren waarin kinderen de gelegenheid krijgen om personen en situaties samen na te doen. Bij Kindercentrum Robbedoes hebben we bijvoorbeeld verkleedkleden op alle peutergroepen. Alle peutergroepen hebben een poppenhoek met een keukentje, potten en pannen, poppen en volop ander speelgoed om de fantasie te prikkelen.

Spelen volgens regels:

Spel biedt kinderen veel mogelijkheden met betrekking tot de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Wachten tot je aan de beurt bent, leren je aan je afspraak te houden, niet wegllopen, tegen je verlies kunnen, voor jezelf opkomen, je eigen mening vormen. Door met leeftijdgenoten te spelen worden niet alleen regels en groepscodes geleerd, maar wordt ook een basis gelegd voor een gevoel van eerlijkheid en rechtvaardigheid. Dit geldt ook voor kinderen die met elkaar fantasiespel spelen, waarin al heel wat regeltjes impliciet aan bod komen. De pedagogisch medewerker heeft ook hierin weer een belangrijke taak. Goed observeren van gedrag en kinderen helpen in het omgaan met elkaar. De "haantjes de voorste" hier en daar wat te temperen en de wat teruggetrokken kinderen, voldoende aan bod te laten zijn en hen te helpen voor zichzelf op te komen. In groepsspelletjes, onder begeleiding van een pedagogisch medewerker, komen ook allerlei regels voor. In het kinderdagverblijf wordt hier in veel situaties aandacht aan besteed, niet alleen bij kringspelletjes en gezelschapsspelletjes maar ook bij het buiten spelen en het fantasiespel. Het zal duidelijk zijn dat al deze manieren van spelen invloed hebben op de verschillende ontwikkelingen.

Ontwikkeling tot zelfstandigheid:

Zelfstandigheid is het vermogen om voor jezelf te kunnen zorgen, uiteindelijk zonder hulp van anderen. De eerste vier jaren van het leven is daar natuurlijk nog geen sprake van. De weg daarnaartoe kan echter al vroeg beginnen. Het gaat erom dat een kind bij de leeftijd passende verantwoordelijkheden krijgt. Het kind moet ver genoeg zijn in zijn ontwikkeling en het moet situaties kunnen overzien. Voor de opvoeder is het de kunst om een weg te vinden tussen aan de ene kant over bescherming en aan de andere kant het kind aan zijn lot over laten. Door een kind dingen te laten doen die hij zelf kan, zal zijn zelfvertrouwen groeien. Wanneer een kind leert voor zichzelf te zorgen en ook voor zichzelf op te komen, zal hij ook goed voor een ander kunnen gaan zorgen. In het kinderdagverblijf stimuleren we kinderen om zelf te eten en te drinken en bijvoorbeeld al vroeg te "helpen" bij het uitkleden, wanneer kinderen naar bed gaan en hun pyjama aan trekken. Ook bij hun spel leren we hun zoveel mogelijk zelf te proberen. Bij onderlinge conflicten laat de pedagogisch medewerker de kinderen zoveel mogelijk zelf naar oplossingen zoeken. Ook stimuleren we kinderen om hulp te vragen aan anderen. Bij het buiten spelen zie je vaak dat meerdere kinderen op een en dezelfde fiets willen. We helpen kinderen met elkaar tot afspraken te komen. En we zien erop toe dat de kinderen die niet zo zelfverzekerd zijn ook aan bod komen. We helpen hun te leren vragen en voor zichzelf op te komen.

Binnen al deze vormen van spel komen verschillende ontwikkelingsgebieden van de persoonlijk ontwikkeling aanbod. Binnen vrij spel zijn kinderen al bezig met de fijne en grove motoriek, de taalontwikkeling, de creatieve ontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling. Daarnaast bieden de pedagogisch medewerkers begeleid spel aan oftewel activiteiten, waarin deze ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd. Activiteiten kunnen individueel, in kleine groepen en grote groepen worden aangeboden, waarbij de pedagogisch medewerker oog heeft voor de ontwikkelingsstimulering van de kinderen. De activiteiten worden aangeboden binnen thema's. De thema's komen voort uit het spel van de kinderen en hebben altijd betekenis voor hen. De seizoenen en feesten lenen zich goed als thema maar ook muziek, de kinderboeken week, theater en bewegen zijn thema's die we uitwerken. Binnen de thema's laten we zoveel mogelijk verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen en we laten de kinderen kennismaken met de verschillende aspecten van een thema. In de peuter(plus) groepen spelen de thema's een belangrijke rol, omdat in deze leeftijdsfase het enthousiasme en de betrokkenheid groot is.

Activiteiten (VE) en persoonlijke ontwikkeling

Naast vrijspel worden er binnen kindercentrum Robbedoes ook (VE) activiteiten gedaan met de kinderen. Wij erkennen verschillende activiteiten, allereerst de (VE) activiteiten. Kindercentrum Robbedoes is per 1 januari 2024 geen erkende VE-locatie, maar laat zich wel inspireren door het VE programma Uk & Puk en brengt de activiteiten en thema's vanuit deze VE methode volop in de praktijk. Gezien het percentage kinderen met een migratieachtergrond dat onze opvang bezoekt, spelen de VE- activiteiten vanuit de Up en Puk methode een belangrijke rol in ons dagelijks handelen. We vinden het dan ook heel belangrijk om ons te houden aan deze VE-activiteiten om daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan de taalontwikkeling van het kind en achterstanden te voorkomen.

Activiteiten Uk & Puk

Binnen kindercentrum Robbedoes laten wij ons inspireren door het voorschoolse educatie programma Uk & Puk. Uk & Puk richt zich op de brede ontwikkeling van kinderen tussen 0-4 jaar, met een focus op taalontwikkeling, sociale vaardigheden, en een eerste oriëntatie op rekenen. Uk & Puk biedt veel uitdagende activiteiten, de kinderen leren spelenderwijs en doen zelf ontdekkingen.

De kinderopvang werkt met thema's die aansluiten op de belevingswereld van kinderen. In zes weken wordt aan activiteiten gewerkt in de vorm van (voor)lezen, spel, knutselen, kring, eten, drinken, themahoek en beweging. Het programma biedt interactieve activiteiten voor jonge kinderen, ongeacht hun taalvaardigheid. Puk, de centrale figuur, stimuleert taal, sociale vaardigheden en woordenschat, terwijl thema's gericht zijn op directe belevingswerelden van kinderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en willen graag nieuwe dingen leren. In de Uk & Puk methode bieden we kinderen een rijke leeromgeving om zelf initiatieven te nemen. Bij het spelprogramma staat het initiatief van het kind voorop. Planningen voor activiteiten worden daarom wekelijks gemaakt en aangepast aan de actualiteit. Daarnaast zijn er activiteiten die inspelen op onverwachte gebeurtenissen, zoals de geboorte van een broertje of zusje.

Het programma concentreert zich op mondelinge vaardigheden, zoals spreken, luisteren en woordenschatvergroting, met activiteiten gericht op het stimuleren van taalontwikkeling en sociale communicatie. Thema's zoals 'Hatsjoe' benadrukken deze aspecten, waarbij kinderen niet alleen Puk helpen met zijn verkoudheid, maar ook leren om vriendelijk en behulpzaam te zijn, en zelfs kennismaken met meten. Alle activiteiten worden ongedwongen verweven in het normale dagritme van de opvang, om een rijk taalaanbod te creëren en de ontwikkeling van kinderen te bevorderen.

Overige activiteiten

Naast de Uk & Puk activiteiten worden er nog aanvullende activiteiten met de kinderen ondernomen bij ons kindercentrum. Een van onze dagelijkse activiteiten is het buiten spelen. Dit is niet alleen een kans voor de kinderen om vrij te verkennen, maar ook een gelegenheid om hun grove motoriek te ontwikkelen terwijl ze rennen, klimmen en spelen.

Tijdens speciale festiviteiten zoals Sinterklaas en Kerst betrekken we de kinderen volop bij het feestgedruis. Samen zingen, knutselen en boeken lezen die bij het betreffende feest horen, brengt een sfeer van vreugde en betrokkenheid met zich mee.

Naast deze vieringen voegen we extra knutselactiviteiten toe aan de thema's van Uk & Puk. Deze creatieve activiteiten hebben als doel de fijne motoriek te stimuleren en de creatieve ontwikkeling van de kinderen te bevorderen.

De houding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers bij Kindercentrum Robbedoes hebben een dynamische rol. Ze observeren, stimuleren en ondersteunen kinderen in hun spel. Deze medewerkers beschikken over kennis van de ontwikkeling van alle kinderen in de groep en begrijpen wat hen individueel en als groep interesseert. Door passende situaties en materialen aan te bieden, verrijken ze de wereld van de kinderen en bevorderen ze actief de ontwikkeling van hun persoonlijke competenties.

Ze passen hun activiteiten aan op basis van het spel van de kinderen, waarbij ze het spel volgen door op het juiste moment afstand te nemen of iets toe te voegen. Bijvoorbeeld, als kinderen een treinbaan bouwen en een peuter een brug maakt, observeert de medewerker. Als een derde peuter duplo op de treinbaan wil toevoegen, kan de medewerker voorstellen om naast de baan een station te maken. Het kind kan ervoor kiezen om hierop in te gaan of een eigen oplossing te bedenken.

Elke situatie biedt leerkansen. Zelfs tijdens een verschoningsmoment moedigen de medewerkers de jonge kinderen aan om handelingen te volgen. Ze stimuleren baby's om hun schone luier vast te houden en moedigen oudere kinderen aan om naar het toilet te gaan.

In de peutergroep ligt de nadruk op de overgang naar de basisschool. De activiteiten zijn gericht op begeleiding en voorbereiding op deze belangrijke stap. Deze activiteiten worden echter zo vorm gegeven dat de eigenheid van het kind behouden blijft. Bij Kindercentrum Robbedoes worden geen voorgekauwde knutselwerkjes aangeboden, maar wel materialen en werkvormen waarmee kinderen zich kunnen uiten.

Een belangrijk aspect is de communicatie tussen de pedagogisch medewerker en de kinderen. Vanaf jonge leeftijd wordt er gesproken, worden handelingen aangekondigd en benoemd. Dit bevordert natuurlijke en betekenisvolle communicatie en taalontwikkeling. De medewerkers passen hun taal aan op het niveau en tempo van het kind. Dit gebeurt altijd in het Nederlands op het kindercentrum, wat de taalontwikkeling stimuleert.

Een voorbeeld uit de praktijk: Meike ligt op een speelmatras en wil een speeltje pakken die net buiten haar bereik ligt. Ze strekt haar hand uit naar de bal en begint te huilen, terwijl ze naar de pedagogisch medewerker kijkt. De medewerker moedigt Meike aan: "Ga ervoor, Meike, pak de rammelaar maar, je kunt het!" Na een tijdje pakt Meike de rammelaar en de medewerker reageert positief: "Goed gedaan, Meike!"

2.3 Stimuleren van de sociale ontwikkeling

De sociale ontwikkeling

De sociale ontwikkeling van kinderen omvat het vermogen om relaties aan te gaan, te communiceren, samen te werken en emoties te begrijpen en te uiten. Het begint al vanaf de geboorte en ontwikkelt zich tot de kleuterleeftijd.

Tussen nul en vier jaar ervaren kinderen belangrijke sociale mijlpalen. In de eerste levensjaren leren ze vertrouwen opbouwen, een hechtingsrelatie met verzorgers aangaan en emoties herkennen. Rond één jaar verkennen ze meer sociale interacties, zoals imiteren en interactie zoeken met anderen. Tussen twee en drie jaar leren ze delen, samen spelen en eenvoudige gesprekken voeren. Tegen de leeftijd van vier zijn ze vaardiger in sociale interacties, zoals conflicten oplossen, emoties benoemen en samenwerken tijdens spel.

Deze ontwikkeling wordt beïnvloed door de omgeving, interacties met verzorgers, familie, andere kinderen en de bredere gemeenschap. De kinderopvang en andere sociale settings bieden kansen voor kinderen om te oefenen en te groeien in hun sociale vaardigheden door middel van spel, groepsactiviteiten en begeleiding door pedagogisch medewerkers.

Kindercentrum Robbedoes, is zo een sociale omgeving een veilige en belangrijke plek voor kinderen om te oefenen met sociale vaardigheden. We begeleiden hen in het ontwikkelen van deze vaardigheden door te werken aan het delen, samenwerken, wachten op je beurt, het oplossen van conflicten, het maken van vriendschappen, het uiten van jezelf, luisteren naar anderen, en meer. De pedagogisch medewerkers fungeren als rolmodellen en streven actief naar een positieve groepsfeer waarin elk kind zich gehoord voelt.

Omdat kinderen van dezelfde leeftijdsgroep samen in een groep zitten, kunnen we het spel en de begeleiding daarvan aanpassen aan hun ontwikkelingsfase. In de babygroep zullen de pedagogisch medewerkers bewust baby's bij elkaar leggen op het speelkleed om interactie te stimuleren. Op de peutergroep worden bijvoorbeeld namen geleerd door liedjes te zingen tijdens het fruit eten. Beide situaties richten zich op zowel sociale als cognitieve ontwikkeling: het herkennen en reageren op bewegingen en geluiden bij andere baby's of het verbinden van namen aan gezichten en kinderen.

Pedagogisch medewerkers creëren bewust situaties in de groep om uitdagingen te bieden en zo de ontwikkeling van kinderen te bevorderen. Hierbij wordt spelenderwijs ingespeeld op sociale interacties en cognitieve vaardigheden, waardoor kinderen in een stimulerende omgeving leren omgaan met anderen en zichzelf beter leren kennen.

Omgaan met conflicten

Ondanks de groepsregels 'niet slaan' e.d. en 'niet afpakken', komen conflicten natuurlijk voor. We begeleiden bij conflicten tussen jonge kinderen en kinderen van ongelijke leeftijd, totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat ze de sociale vaardigheden ervoor bezitten om het zelf op te lossen, of zich voldoende bewust zijn van de groepsregels. Ook dan observeren we nog, maar vanaf de zijlijn. We weten dat we niet vanzelfsprekend 'inleving in anderen' kunnen verwachten bij jonge kinderen (ontwikkelingsproces!), en het heel natuurlijk is dat emotie omgezet wordt in beweging. Aan deze behoefte komen we op allerlei manieren tegemoet: springen, rennen, trommelen, timmeren etc.

We leren de kinderen actief het begrip 'om de beurt', en bij het bepalen van degene die het eerst mag, maken we graag gebruik van aftelversjes. Is een kind uitgespeeld met bijvoorbeeld het felbegeerde speelgoed, dan brengt hij het naar het kind dat moest wachten. We geven een kind dat teleurgesteld is omdat het nog niet aan de beurt is, ruimte en gelegenheid om even teleurgesteld te zijn, totdat het weer zakt. We geven dit kind met zijn gevoel erkenning.

Gaat het toch een keertje mis, wordt er geslagen buiten ons gezichtsveld, dan krijgen beide kinderen de gelegenheid om apart van elkaar even de gebeurtenis te verwerken, zonder waardeoordeel, maar mét duidelijkheid over wat wel mag! (Bijvoorbeeld: hulp vragen) en zeggen wat je niet leuk vindt. We stimuleren 'samen spelen, samen delen' maar weten dat er maar één kind tegelijk dat ene rode brandweerautootje kan besturen uit die grote emmer met autootjes. Samen spelen is erg vaak 'om de beurt'. We geven hier veel aandacht aan. Het is veilig te weten dat jij óók aan de beurt komt. Door een begin te maken met gezelschapsspelletjes, leren we kinderen om te gaan met winnen en verliezen. Van een conflict leren kinderen over hun eigen verwachtingen en belangen en over die van de ander.

De houding van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerkers spelen een belangrijke rol in het bevorderen van de sociale vaardigheden van de kinderen. Ze stimuleren interacties tussen de kinderen op verschillende manieren. Dit kan variëren van bewust zijn van elkaar tot het aanmoedigen om samen een taak uit te voeren of het organiseren van groepsactiviteiten om de positieve sfeer te vergroten. Complimenten geven voor positieve interacties tussen kinderen is een krachtige manier om deze aanmoedelingen te versterken. De pedagogisch medewerkers bieden ruimte voor zowel gezamenlijk als naast elkaar spelen. Ze begeleiden dit proces door soms mee te spelen, te begeleiden waar nodig, of op een subtiele manier in te grijpen om positieve interacties tussen kinderen te bevorderen.

De pedagogisch medewerkers spelen een actieve rol bij het ondersteunen van communicatie tussen kinderen. Ze benoemen emoties en interveniëren positief bij conflicten. Hun aanpak omvat verschillende acties:

Ze moedigen kinderen aan om elkaar te troosten en stimuleren om hulp te bieden, zowel aan anderen als aan de begeleiders. Ook moedigen ze kinderen aan om hulp te vragen en te ontvangen, wat bijdraagt aan een ondersteunende omgeving. Daarnaast organiseren ze groepsactiviteiten en groeps gesprekken om de sociale interactie te bevorderen en fungeren ze als voorbeeld van positief en correct sociaal gedrag voor de kinderen. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in het luisteren naar elkaar en het respectvol omgaan met elkaar. Ze doen dit door middel van woorden, het opstellen van regels en het geven van uitleg over de omgangsvormen. Verder faciliteren ze interacties tussen kinderen door verschillende benaderingen toe te passen, zoals gezamenlijk spel, het uitvoeren van opdrachten samen, of door baby's naast elkaar te plaatsen om hen in staat te stellen elkaar te leren kennen.

2.4 Overdragen van Normen en waarden

Normen en waarden

Kinderen, ouders en Kindercentrum Robbedoes vormen een driehoek waarin vertrouwen in elkaar centraal staat. Wij willen in dialoog zijn waarbij het werken aan de goede ontwikkeling van het kind ons met elkaar verbindt. In deze dialoog ontstaat ook het vierde opvoedingsdoel: kennis laten maken met waarden en normen en inleiden in de cultuur waarvan kinderen deel uitmaken. Het is belangrijk dat we van elkaars cultuur op de hoogte zijn.

De haal- en brengmomenten zijn belangrijk voor het overdragen van informatie en we besteden daar graag tijd en aandacht aan. Het is belangrijk dat de ouder weet wat het kind beleefd heeft. Ook voor de pedagogisch medewerkers is van belang om een beeld te hebben van de thuissituatie van het kind. Met deze uitwisseling brengen we de werelden van het kind samen en kunnen zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers beter inspelen op de behoeften van het kind.

De medewerkers van Kindercentrum Robbedoes hebben een open houding. Wij respecteren de culturele, religieuze en persoonlijke keuzes van ouders. Onze pedagogische principes zijn echter leidend bij het maken van keuzes als het gaat over pedagogisch handelen. Bij Kindercentrum Robbedoes communiceren we op basis van gelijkwaardigheid en hechten we veel waarde aan de kennis over het kind van de ouder. Wij zijn professionals en zullen onze kennis en ervaring inzetten. Zo kunnen wij partners zijn en bijdragen aan de opvoeding van het kind.

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie is een uitstekend middel om te werken aan de persoonlijke en de sociale competenties van de kinderen maar ook om al de normen en waarden van Nederland de democratie in kleine vorm aan te bieden. Daarom werken wij hier gericht aan door kinderen mee te laten denken over eten, regels en de activiteiten. Zo maken we ze medeverantwoordelijk voor het inrichten van hun eigen leven op Kindercentrum Robbedoes. Voor de jongere kinderen passen we dit aan op hun mogelijkheden. Bij de baby's kijken we heel precies wat zij willen en wat niet en we respecteren dit. De dreumesen krijgen al actief keuzes door bijvoorbeeld te vragen wat zij op hun boterham willen. De peuters krijgen meer inspraak in behalve de keuze voor wat zij op het brood willen ook hoe de dag eruit ziet, bijvoorbeeld; gaan we vandaag eerst naar buiten of eerst een activiteit doen?

De houding van de pedagogisch medewerker

De dialoog is noodzakelijk om kennis te nemen van waarden en normen van ouders én van Kindercentrum Robbedoes. Waarden zijn voor ons belangrijke uitgangspunten en met het stellen van normen krijgen de waarden een praktische uitwerking.

Waarden die wij de kinderen willen meegeven zijn:

- Aandacht en respect hebben voor de ander, voor de eigenheid van ieder mens, voor de omgeving;
- Grenzen en afspraken respecteren;
- Conflicten oplossen en de meerwaarde van de veilige groep leren kennen;
- Rituelen;
- Omgaan met emoties;
- Hygiëne;
- Gezonde leefstijl.

Dit zijn grote woorden maar ook met jonge kinderen werken wij, op een speelse manier, aan deze waarden. Wij vragen oudere kinderen iets te doen voor de jongere kinderen, bijvoorbeeld een speeltje aan te geven. Bij de oudere kinderen bespreken we meer en zoeken we samen naar oplossingen bij conflicten. Normen die hieruit voortvloeien worden door de pedagogisch medewerkers nageleefd. Zij zien elk kind als uniek en handelen hiernaar. Zij hebben oprechte aandacht voor wat het kind en de groep nodig heeft. Zij groeten elk kind en elke ouder en vragen hoe het met het kind gaat.

Het respecteren van afspraken en grenzen is van belang om alle deelnemers van de groep een gevoel van veiligheid te laten ervaren. We hanteren duidelijke en relevante regels en manieren. We leren de kinderen op een positieve wijze de geldende afspraken. Zo zullen we in de groepen voor kinderen tot 4 jaar de regels en afspraken, zo nodig, dagelijks op een speelse manier herhalen.

In een omgeving waar respect en aandacht voor de ander centraal staan en waar dit de basis is van met elkaar omgaan, zien we dat kinderen zich gemakkelijk laten corrigeren en zich de afspraken en regels herinneren. Een positieve benadering hierbij heeft altijd meer succes.

De groep is een mooie plek om waarden en normen vorm te geven. Door al op jonge leeftijd kinderen te laten participeren leren zij belangrijke vaardigheden. Ze leren een mening te vormen, verantwoording te krijgen, consequenties te dragen en rekening te houden met andere meningen.

Door in te gaan op een verzoek van het kind (niet door alles in te willigen, maar wel te laten weten dat we de vraag gezien/gehoord hebben), aan het jonge kind te vragen wat het op het brood wil.

Wij geven de kinderen grenzen aan die passen bij de fase van hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Dat betekent, dat het voor ons bijvoorbeeld in de ik-fase, omgaan met emoties, taalontwikkeling, gewetensontwikkeling, het op het KDV het allerm minst vanzelfsprekend is, bij een kind “inleving” te verwachten. De ontwikkeling tot vier jaar speelt zich voor de meeste kinderen nog vooral af op het emotionele deel, en voorzichtig aan op het sociale.

Wij waarderen de mening van de kinderen en wij handelen hier ook naar (actieve kinderparticipatie). Dit alles in een veilige omgeving, passend bij de ontwikkeling en begeleid door de pedagogisch medewerkers. Zo ontwikkelen kinderen vertrouwen in zichzelf en de ander. Wij hechten waarde aan een ordelijke en hygiënische omgeving, omdat een opgeruimde en schone ruimte een prettige plek is. De normen zijn duidelijk en uiten zich in ons schoonmaakbeleid.

De kinderen betrekken we al jong bij het opruimen van de speelruimten. We leren de kinderen het belang van persoonlijke hygiëne zoals handen wassen na toiletbezoek en vóór het eten. Vuil worden is goed, maar schoon worden is ook belangrijk en fijn. Dit hoort bij aandacht hebben voor jezelf en voor jouw omgeving.

Buitenspelen is niet alleen leuk en leerzaam, maar ook gezond. Fietsen, rennen, klimmen en actief in de buitenlucht bezig zijn vinden we waardevol. We spelen daarom elke dag buiten met elke groep. Dat is bij Kindercentrum Robbedoes de norm. Het leert kinderen dat buiten zijn erbij hoort en maakt ze bewust van de natuur om hen heen. Voeding is ook een onderdeel van de leefstijl.

Wij geven de kinderen gezonde en gevarieerde voeding, waarbij we het onderwerp lekker én gezond onderzoeken. We bespreken bijvoorbeeld waarom sommige kinderen bepaalde producten niet eten of we onderzoeken nieuwe soorten fruit. Het doel is kinderen bewust te maken van smaak, gezondheid en de keuzes die je hebt in wat je wel of niet eet.

3. Kinderen in ontwikkeling

Vanaf het moment dat een kind op het kinderdagverblijf komt, delen ouders een stukje van de opvoeding met het kinderdagverblijf. We gaan ervan uit dat ouders eindverantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kind. Vanuit een positieve relatie is het een taak van de pedagogisch medewerkers om kinderen te begeleiden en te ondersteunen in de diverse ontwikkelingsfasen die kinderen doormaken en ook deze fases en ontwikkelingen te volgen.

3.1 Mentorschap

Bij Kindercentrum Robbedoes vinden wij het belangrijk dat ieder kind echt gezien wordt en daarom hebben wij voor elk kind een pedagogisch medewerker aangesteld als mentor. Wij streven ernaar dat de betreffende mentor ook de intake doet van het kind waarvan zij mentor is, zodat ouders en mentor direct kennis maken en ouders weten bij wie zij terecht kunnen. Bij overgang van de ene groep naar de andere groep worden ouders mondeling op de hoogte gebracht door de ‘oude’ mentor wie de mentor wordt op de volgende groep. Daarnaast kunnen ouders in het ouderportaal van hun kind zien wie de mentor is.

Bij wijzigingen van mentoren, door bijvoorbeeld langdurige ziekte of wisseling van personeel worden ouders doormiddel van een bericht op de ouderportaal en de mentorlijsten die op locatie inzichtelijke zijn op de hoogte gebracht. Daarnaast kunnen zij

in de ouderportaal zien wie de mentor is.

De mentor is het aanspreekpunt voor ouders en kind en is verantwoordelijk voor het observeren van de ontwikkeling van het kind, het ondersteunen van het kind in zijn of haar ontwikkeling (ook bij eventuele achterstanden), het voeren van oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind en de overdracht naar school wanneer het kind de leeftijd van 4 jaar bereikt. Daarnaast is de mentor verantwoordelijk voor het inbrengen van het kind bij werkoverleggen of werkbegeleiding, als nodig is.

Taken mentor, met hulp van de interim-manager/ intern begeleider:

- Verzorgt de kennismaking met het kind op de groep.
- Draagt zorg voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind in de groep.
- Voert (het jaarlijkse) oudergesprekken; is aanspreekpunt.
- Bespreekt het kind indien nodig in het groepsoverleg.
- Draagt zorg voor (administratieve) zaken zoals:
  - * het up-to-date houden van NAW-gegevens en telefoonnummers;
  - * het up-to-date houden van de bijzonderhedenlijst;
  - * het invullen van de KIIJK! Observaties en registraties
  - * draagt er zorg voor dat alle benodigde handtekeningen aanwezig zijn;
  - * draagt zorg voor een goed ontvangen overdracht naar een andere groep.
  - * draagt zorg voor een goed ontvangen overdracht van KDV naar BSO en basisschool (invullen van toestemmingsformulier)

3.2 Kinderen volgen in hun ontwikkeling

Een belangrijk onderdeel binnen de kinderopvang is dat pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van het kind in kaart brengen. Op deze wijze kunnen zij de begeleiding, stimulans en ondersteuning aanpassen op het niveau van het kind. Daarnaast geeft het kans om vroegtijdig ontwikkelingsachterstand op te merken, waardoor vroegtijdig extra stimulans kan worden gegeven ofwel de route van opvallende ontwikkeling en gedrag kan worden ingezet.

Voor het observeren van de ontwikkeling van de kinderen wordt gebruik gemaakt van het kindvolgsysteem; KIIJK! Met dit observatiesysteem wordt de ontwikkeling van de kinderen systematisch geobserveerd en wordt er een duidelijk overzicht gecreëerd waar het kind extra stimulans kan gebruiken in de ontwikkeling, in welke ontwikkeling vooroploopt en op welke ontwikkelingsgebieden het kind de doorgaande ontwikkelingslijn volgt. De pedagogisch medewerkers kunnen met deze informatie stimulerende ontwikkelingsgerichte activiteiten aanbieden aan de kinderen die zij nodig hebben. Dit doen zij bijvoorbeeld door het aanbieden van activiteiten in kleine groepen.

De kinderen worden dagelijks geobserveerd en twee keer per jaar wordt er een registratie gemaakt in het kind volgsysteem KIIJK! De registraties vinden plaats een half jaar voordat het kind jarig is en rond de verjaardag van het kind. Naar aanleiding van deze registraties vindt het jaarlijkse oudergesprek plaats. In dit gesprek staat de ontwikkeling en het welbevinden van het kind centraal. Het gesprek vindt plaats aan de hand van de KIIJK! Registraties en de daaraan voorafgaande observaties. Soms vinden we het nodig om een extra oudergesprek in te plannen omdat we bijvoorbeeld een bepaalde bijzonderheid opmerken in de ontwikkeling.

Ook kan het voorkomen dat er vanuit de ouder zorgen zijn rondom de ontwikkeling, ook dan is het mogelijk om een extra gesprek in te plannen. De intern begeleider kan naar gelang de situatie erom vraagt aansluiten tijdens een ingepland ontwikkelingsgesprek.

Naast de observaties zijn er binnen de organisatie kind besprekingen. Aan de hand van de observaties en registraties wordt de ontwikkeling van het kind besproken, zodat alle pedagogisch medewerkers op de hoogte zijn van de uitkomsten maar ook eventueel extra stimulans in de ontwikkeling kunnen bieden daar waar nodig is.

3.3 Ouderbetrokkenheid

Het eerste gesprek dat met de ouders wordt gevoerd is het intake gesprek. Tijdens dit gesprek worden samen met de ouders de achtergrondgegevens ingevuld. Daarnaast vindt er één keer per jaar een oudergesprek plaats. Deze vindt plaats rond de verjaardag van het kind, tijdens het oudergesprek zijn de KIJK! observaties en registraties leidend.

Eén maand voordat het kind vier jaar wordt is er een laatste gesprek, in dit gesprek wordt niet alleen de kinderopvang periode afgesloten, maar wordt ook gesproken over de ontwikkeling van het kind en de mogelijkheid tot het overdragen van de ontwikkelingsinformatie aan de basisschool en de buitenschoolse opvang. De meerwaarde van ontwikkelingsinformatie overdragen is dat de basisschool en de BSO kan aansluiten op de ontwikkeling, bijzonderheden en talenten van het kind. Ouders dienen hiervoor schriftelijke toestemming te geven.

Het is voor de pedagogisch medewerker mogelijk om in te gaan op specifieke verzoeken, maar deze dienen wel te passen binnen de pedagogische uitgangspunten. Het is van belang om hierover goede afspraken met elkaar te maken. Zorgkinderen of kinderen met een rugzak krijgen de mogelijkheid voor een proefplaatsing van 2 maanden. Zo kunnen we checken of ze binnen de kaders van Robbedoes passen en/of het kind wellicht moet worden doorverwezen naar een andere passende gecertificeerde VE- aanbieder.

Indien wenselijk kunnen naast deze standaard ontwikkelingsgerichte oudergesprekken extra gesprekken worden ingepland op aanvraag van de mentor of de ouder. Reden hiervoor kan zijn dat er lichte zorgen zijn over het gedrag of de ontwikkeling van het kind of er andere zaken zijn die besproken dienen te worden, maar niet gedurende een overdrachtsmoment mogelijk is. Ouders kunnen ten alle tijden de mentor benaderen voor een extra gesprek.

Informatiedeling met ouders

Bij Robbedoes vinden wij het belangrijk om het individuele contact met ouders te waarborgen en te onderhouden. De pedagogisch medewerkers maken altijd duidelijke afspraken met de ouders en zorgen voor een goede overdracht. Robbedoes informeert op onderstaande wijze en kanalen de ouders over hoe wij werken:

- Intakegesprek
- Online beleidstukken
- Dagelijkse overdracht
- Nieuwsbrieven
- Ingepland oudergesprek
- Ouderavonden
- Oudercommissie

3.4 Overdracht en samenwerking met het basisonderwijs

Wanneer kinderen de leeftijd van 4 jaar bereiken, zal er een overdracht plaatsvinden tussen de mentor van het betreffende kind en de school, om zo een doorlopende leerlijn te creëren. Het KIJK! kind dossier met alle observaties en verslagen van eventuele bijzonderheden betreft het kind,

wordt per mail naar de school gestuurd. Hierna zal er nog telefonisch contact plaatsvinden tussen mentor en school (leerkracht), waarin het kind dossier verder toegelicht wordt.

Wat betreft de overdracht naar de buitenschoolse opvang (BSO) zal er een koude overdracht plaatsvinden. De pedagogisch medewerker verstuurt het kind dossier per mail met een begeleidende brief en er zal geen verdere telefonische of persoonlijke overdracht plaatsvinden. Als het kind naar BSO Robbedoes gaat zal er een warme overdracht plaatsvinden tussen de mentor van de kinderopvang en de nieuwe mentor op de BSO. Hierbij zal de mentor van het kinderdagverblijf de nieuwe mentor vertellen over de ontwikkeling, bijzonderheden, interesse en talenten van het kind, zodat de BSO vanaf het begin hier op kan aansluiten.

Voor alle overdrachten naar school en BSO dienen ouders schriftelijk toestemming te geven. Bij het laatste oudergesprek voor het vierde levensjaar zal aan de ouder hier toestemming voor worden gevraagd.

3.5 Opvallende ontwikkeling & gedrag

Kinderopvang Robbedoes streeft ernaar positief bij te dragen aan de ontwikkeling van de kinderen. Daarbij is vroegtijdige signalering van ontwikkelingsproblemen cruciaal. Er zijn talloze voordelen verbonden aan het vroeg herkennen van deze problemen. Bij jonge kinderen vergroot vroegtijdige signalering de kans op een optimale ontwikkeling. Dit helpt om eventuele onzekerheden of zorgen bij ouders weg te nemen, waardoor te hoge verwachtingen van het kind kunnen worden voorkomen. Dit heeft als positief effect dat bijverschijnselen beperkt kunnen blijven, terwijl ouders kunnen rekenen op de nodige voorlichting en begeleiding. Bovendien kan emotionele schade door misverstanden tussen ouders en kinderen worden geminimaliseerd, en krijgen kinderen de ruimte om zich op hun eigen tempo en op hun eigen manier te ontwikkelen. Wanneer een stoornis bekend is, kan er gericht worden geleerd hoe hiermee om te gaan, vooral omdat bij jonge kinderen vaak meer mogelijkheden zijn om aan de stoornis te werken dan bij oudere kinderen.

Bij Kindercentrum Robbedoes staat het signaleren van afwijkende ontwikkelingen bij kinderen hoog in het vaandel. De pedagogisch medewerkers observeren kinderen nauwlettend om hun aanpak af te stemmen op individuele behoeften en de groep als geheel. De pedagogisch medewerker speelt een essentiële rol in het vroegtijdig herkennen van gedrags- en ontwikkelingsproblemen. Hun ervaring stelt hen in staat om afwijkingen in ontwikkeling te signaleren door vergelijking met normaal verlopende ontwikkelingen bij andere kinderen. Dit gebeurt in het belang van het kind, waardoor gedragsproblemen of handicaps tijdig erkend kunnen worden. Het signaleren van deze aspecten behoort tot de taken van de pedagogisch medewerker, net zoals ze andere gemoedstoestanden van kinderen herkennen, zoals druk, stil, vrolijk, angstig of verdrietig zijn.

Elk kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn die extra aandacht behoeven, ongeacht of het gaat om een 'normale' ontwikkeling, een ontwikkelingsachterstand of een beperking. Bij Kindercentrum Robbedoes kunnen kinderen rekenen op begrip en extra aandacht. Wanneer ouders of pedagogisch medewerkers gedurende een periode een gedragsverandering opmerken bij een kind, is dit reden voor overleg en het starten van de zorgroute. In al deze gevallen is extra zorg en aandacht van groot belang en zal een beroep worden gedaan op onze intern begeleider. Hiernaar volgt de zorgroute die Kindercentrum Robbedoes hanteert bij opvallende ontwikkeling en/of gedrag.

Stap 1: Verhelderen van het probleem

Probeer helder te krijgen wat precies opvalt in het gedrag van het kind en waarom dit gedrag afwijkt van andere kinderen. De groepsleiding, met kennis van ontwikkelingsfasen van kinderen, kan stoornissen of problemen signaleren. Het is echter essentieel om bewust te zijn van persoonlijke

ervaringen, kennis en normen (referentiekader) die invloed hebben op het beoordelen van individueel kindergedrag. Daarom worden signalen altijd besproken met pedagogisch medewerkers, pedagogisch coaches en de intern begeleider. Als het gedrag verontrustend blijft, wordt er over gegaan naar de volgende stap.

Stap 2: Invloed van persoonlijk referentiekader

Advies kan worden ingewonnen tijdens een groepsbespreking bij de met pedagogisch medewerkers, pedagogisch coaches en de intern begeleider. Overleg kan helpen om de eigen inschatting te verduidelijken of te bevestigen. Het kan blijken dat de ongerustheid niet wordt gedeeld door collega's en meer te maken heeft met het referentiekader van de groepsleiding. In dit geval wordt de ontwikkeling van het kind gedurende een periode gevolgd. In sommige gevallen blijkt uit dit overleg dat er zorgen zijn omtrent de ontwikkeling en/of het gedrag van het kind. Overleg met ouders is dan noodzakelijk. In een gesprek met ouders bespreekt de pedagogisch medewerker de bijzonderheden. In overleg met de ouders kunnen we een kind nauwgezetter gaan observeren en daarna opnieuw in gesprek gaan.

Stap 3: Observeren

Als de ontwikkeling als zorgwekkend wordt beschouwd, zal de pedagogisch medewerker in overleg met anderen en na toestemming van de ouders het kind gericht en systematisch observeren volgens richtlijnen. Dit omvat onder meer het contact met andere kinderen, motoriek, gedrag, spelvoorkeur, concentratie, interactie met volwassenen en spreekvaardigheid. Gerichte observatieschema's kunnen hierbij in de groepsopvang worden gebruikt. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat er mogelijk een ontwikkelingsprobleem is.

Stap 4: Bespreken met ouders & pedagogisch medewerkers en de intern begeleider

Als alles erop wijst dat er een probleem is, wordt dit besproken met de Intern begeleider. Op basis van de observatie wordt nagedacht over een eventuele invulling van een plan van aanpak. Vervolgens wordt dit besproken met de ouders. De resultaten van observaties worden gedeeld en het probleem wordt benoemd, daarnaast wordt er gesproken over het plan van aanpak. Het bespreekbaar maken kan lastig zijn vanwege eigen onzekerheden en het praten over minder positieve zaken. De manier van aanpak hangt af van de relatie tussen ouder en pedagogisch medewerker, en wordt in overleg met de met pedagogisch medewerkers, pedagogisch coaches en de intern begeleider. Na dit gesprek is er in overleg met ouders een plan van aanpak opgesteld en zal deze door de pedagogisch medewerkers op de groep tot uiting worden gebracht. Kindercentrum Robbedoes maakt gebruik van de verwijzindex en plaatst kinderen daar indien nodig.

Stap 5: Plan van aanpak uitvoeren

De pedagogisch medewerkers op de groep voeren het plan van aanpak uit, door de afgesproken werkwijze en extra stimulans te geven. Daarnaast houden zij de ontwikkeling en/of gedrag van het kind nauwlettend in de gaten en houden zij nauw contact met de ouder. Eventueel worden er nog extra oudergesprekken ingepland. In veel gevallen is een dergelijke interventie voldoende voor het stimuleren van de ontwikkeling en/of wijzigen van gedrag. In sommige gevallen is deze interventie niet voldoende. Als dit het geval is zal de pedagogisch medewerker opnieuw een oudergesprek inplannen en stap 6 tot uitvoering brengen.

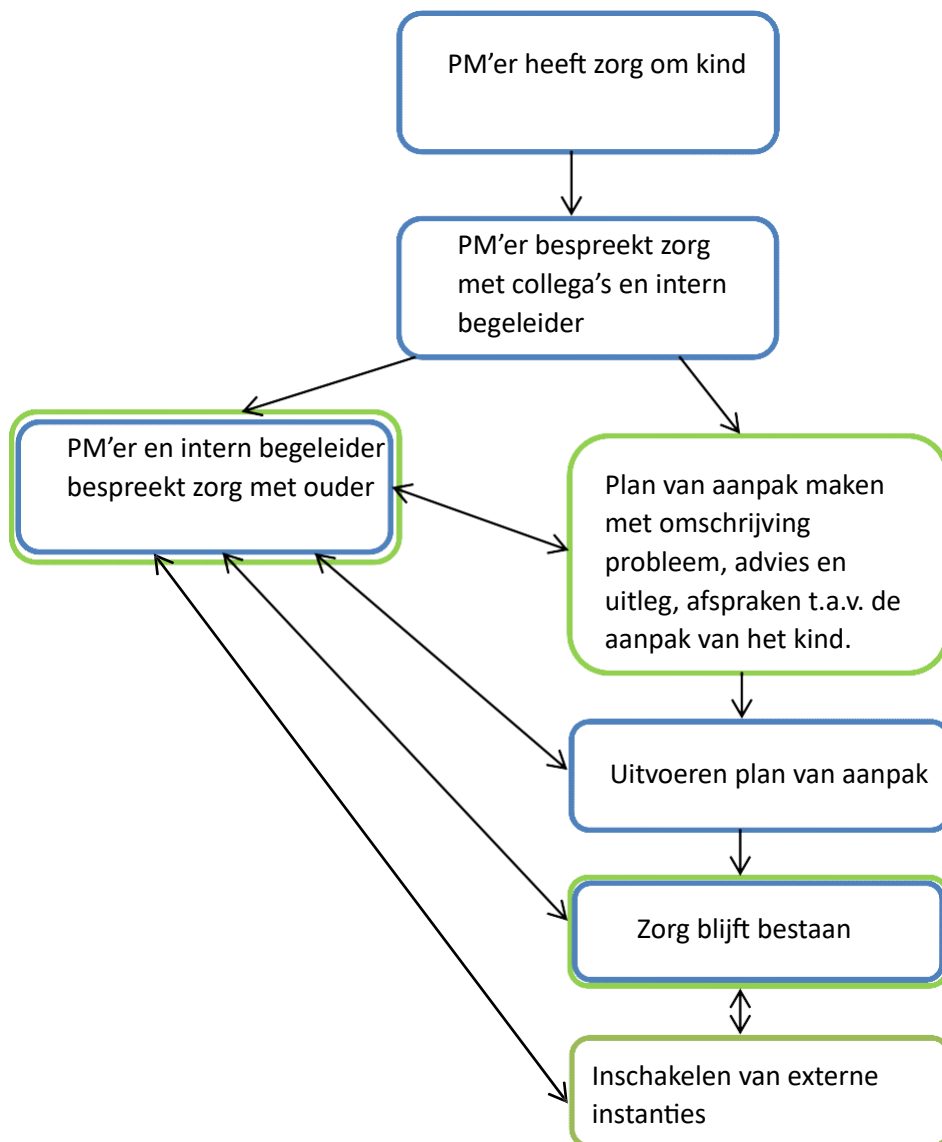
Stap 6: Doorverwijzen

Als de ouders de zorgen delen, kan het kind met hun toestemming doorverwezen worden naar een externe deskundige of hulpverlenende instantie (bijv. via huisarts/jeugdzorg). Deze deskundige kan advies geven over de aanpak en begeleiding, zowel thuis als in de groep. De hoofdleiding beschikt over adressen voor doorverwijzing naar instanties zoals huisarts, consultatiebureau, GGD, CJG, logopedist of fysiotherapeut.

Zorgroute in beeld

In onderstaand overzicht wordt de zorgroute weergegeven wanneer een pedagogisch medewerker zorgen om een kind heeft.

De blauwe vakken zijn groepsgebonden acties en worden uitgevoerd door pedagogisch medewerkers die direct werken met de kinderen zo nodig in overleg met de pedagogisch coaches en de intern begeleider. De groene vakken zijn acties buiten het werken op de groep. Het zijn acties die uitsluitend gecoördineerd worden door de intern begeleider en/of de manager.

4. Kindercentrum Robbedoes

Kindercentrum Robbedoes bestaat uit een kinderdagverblijf, een buitenschoolse opvang en een voorschoolse opvang in de gemeente Oss. Het kinderdagverblijf is open van 7:00 uur tot 18:30 uur op maandag t/m vrijdag. Op nationale feestdagen en tijdens de kerstvakantie is kindercentrum Robbedoes gesloten.

4.1 De groepen bij kinderdagverblijf Robbedoes

De kinderen en de pedagogisch medewerkers horen bij elkaar in een vaste stamgroep van dezelfde leeftijdsgroep. Deze vaste en veilige situatie is een mooie oefenplaats. Er zit een grote diversiteit aan kinderen in de groep, de vaste rituelen en gebruiken maken dat de kinderen zich met de groep verbonden voelen.

Doordat kinderen van dezelfde leeftijdsgroep één groep vormen, kan het spel en de begeleiding van het spel goed worden aangepast aan de ontwikkelingsfase van de kinderen. Zo zullen de pedagogisch medewerkers van de babygroep bewust een baby met een andere baby samen op het speelkleed leggen. Op die manier ontstaat er activiteit tussen de kinderen. Op de peutergroep zal de pedagogisch medewerker het welkomst liedje om samen de namen te leren kennen en tijdens het fruit eten gesprekjes voeren.

In beide situaties is er sprake van aandacht voor de sociale en cognitieve ontwikkeling: ontdekken dat een andere baby beweegt en geluid maakt en daar op reageren of spelenderwijs namen leren verbinden aan kinderen op de peutergroep. De pedagogisch medewerkers zetten bewust en actief de groep in om situaties te creëren zodat er uitdaging ontstaat en de ontwikkeling van de kinderen wordt gestimuleerd.

Bij Kinderdagverblijf Robbedoes worden momenteel twee stamgroepen gebruikt. Daarnaast is er een mooie grote speelhal waar de groepen gebruik van kunnen maken gedurende de dag. In deze speelhal wordt ook de dag gestart en geëindigd. Het aantal pedagogisch medewerkers dat per groep wordt ingezet wordt bepaald aan de hand van het landelijk vastgesteld beroepskracht kind ratio (BKR).

Groep:	Maximum aantal kinderen	Leeftijd kinderen
Babygroep Geel	16	0-3jaar (maximaal 8 kinderen van 0 jaar)
Peutergroep Rood	16	2-4jaar

Voor de overgang van de babygroep naar de peutergroep wordt gekeken naar de ontwikkeling van het kind. Het ene kind is met twee jaar klaar voor de peutergroep terwijl een ander kind beter gedijt bij nog enkele maanden op de babygroep.

4.2 Een dag bij kindercentrum Robbedoes

De dagindeling

Bij kindercentrum Robbedoes wordt een vaste dagindeling aangehouden. Hierdoor krijgen kinderen houvast, omdat elke dag in dezelfde volgorde verloopt, er is voor de kinderen herkenning, wat de emotionele veiligheid van kinderen verhoogt. Daarnaast geeft het gezamenlijk eten aan tafel het gevoel van saamhorigheid. Bovendien is dit een rustmoment voor kinderen. De eetmomenten worden gestart met het zingen van verschillende liedjes, een ritueel waar kinderen plezier uit halen, maar ook houvast geeft aan de dag. Uiteraard kan er in bijzondere gevallen worden afgeweken van het dagritme, bijvoorbeeld bij een feest. De pedagogisch medewerkers bereiden kinderen hierop voor doormiddel van de interactievaardigheid praten en uitleggen.

Tijd	Activiteit
7:00-8:00	De kinderen worden gebracht en spelen gezamenlijk met beide groepen in de speelhal.
8:00-9:15	De kinderen gaan om 8:00 naar de eigen stamgroep, hier is ruimte voor vrij spel. Daarnaast worden de laatste kinderen gebracht door ouders.
9:15-9:45	De kinderen gaan gezamenlijk met de pedagogisch medewerkers aan tafel, zij eten fruit en drinken water of lauwe thee. Als de kinderen klaar zijn met eten volgt er een verschoonmoment en een toiletgang
9:45-11:30	Er is ruimte voor (ontwikkelingsgerichte) activiteiten, vrijspel en buitenspelen. De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij de behoefte en ontwikkeling van de kinderen. De kinderen die twee keer per dag slapen worden door de pedagogisch medewerkers naar bed gebracht.
11:30-12:15	Er wordt gezamenlijk een boterham gegeten en melk gedronken. Bij het eten mogen de kinderen zelf kiezen wat zij voor beleg op het broodje willen, hierbij kunnen zij kiezen uit drie soorten beleg. Kinderen tot tien maanden krijgen alleen brood met boter aangeboden, daarnaar wordt er geleide aan gewend met verschillende soorten beleg. Na het eetmoment is er een wederom een verschoonronde en toiletgang.
12:15-14:00	De kinderen die één keer slapen worden naar bed gebracht. Kinderen die wakker blijven krijgen de ruimte voor vrij spel en eventueel wordt er een ontwikkelingsgerichte activiteit aangeboden.
14:00-14:30	De kinderen komen uit bed, er is een verschoonronde en toiletronde waarna er gezamenlijk aan tafel een middagsnack wordt genuttigd. De kinderen krijgen water en yoghurt aangeboden.
14:30-16:00	Er is ruimte voor vrij spel, (ontwikkelingsgerichte) activiteiten of buitenspelen.
16:00-16:30	Er wordt gezamenlijk aan tafel water en diverse rauwe groentes genuttigd. Na dit moment is er een verschoonronde en toiletgang. Kinderen die twee keer slapen worden hierna naar bed gebracht.
16:30-17:00	De dag op de groep wordt afgesloten, de kinderen hebben ruimte tot vrijspel, vervolgens wordt gezamenlijk de groep opgeruimd. Daarnaast worden de eerste kinderen opgehaald door hun ouders, de pedagogisch medewerker geeft de ouders een overdracht van de dag
17:00-18:30	Alle groepen spelen samen op de speelhal, kinderen worden opgehaald door de ouders. De pedagogisch medewerkers begeleiden vrijspel en verzorgen de overdracht naar de ouders toe.

Het dagritme van baby's zal afwijkend zijn van het dagritme van Robbedoes. Bij (jonge) baby's wordt het eet en slaapritme van thuis zoveel mogelijk aangehouden, op deze wijze krijgen ook baby's de houvast en herkenning van het eigen vaste ritme, wat de emotionele veiligheid verhoogt. Naarmate de baby's ouder worden zullen zij steeds meer meegaan in het dagritme van Robbedoes. De pedagogisch medewerker houdt hierover nauw contact met de ouders.

Slapen

Bij Kindercentrum Robbedoes slapen de kinderen, afhankelijk van hun dagritme één of twee keer. Bij kindercentrum Robbedoes is er een slaapkamer aanwezig, waar kinderen op een vaste plek slapen, om zo herkenning te creëren.

Naast het slapen in de slaapkamer is het mogelijk bij kindercentrum Robbedoes om buiten te slapen. Buiten slapen is erg gezond, blijkt uit verschillende onderzoeken. Bij Robbedoes kunnen kinderen op een veilige, gezonde en verantwoorde manier buiten slapen in de buitenlucht. Buiten slapen is minstens net zo veilig als "gewoon 'binnen slapen. De kinderen liggen in een buitenbedje, volledig beschermd tegen insecten, neerslag, wind en de zon. De pedagogisch medewerkers kijken regelmatig bij het bedje hoe het gaat.

Ook staan de buitenbedjes in het directe zicht vanuit de binnenruimte. De bedjes voldoen aan alle wettelijke eisen en worden gehuurd van Lutje potje. Deze bedjes zijn speciaal voor buiten gemaakt en kunnen zelfs in de winter gebruikt worden. Door de kinderen goed aan te kleden kunnen ze heerlijk in een gezonde veilige omgeving slapen. Voor het buiten slapen is er altijd overleg met de ouders, als ouders het fijn vinden dat hun kind buiten slaap wordt gevraagd of zij hier een toestemmingsformulier voor willen tekenen.

Verschonen en zindelijkheid

Na elk eetmoment is er een vast moment van verschoning en een toiletgang. Wanneer kinderen thuis bezig zijn met zindelijkheid, zullen wij ook bij Kindercentrum Robbedoes hier aandacht aan besteden. Gedurende het vast toiletmoment wordt het kind meegenomen naar het toilet om te proberen. Om het kind te stimuleren krijgen zij een positieve beloning, in de vorm van een sticker op een 'plasvis' na iedere goed gelukte wc-gang. De zindelijkheidstraining wordt alleen gedaan met kinderen die hieraan toe zijn, zelf interesse tonen in het toilet en dit zelf willen. Tijdens de zindelijkheidstraining wordt het kind niet gedwongen om te proberen of op het toilet te zitten.

Voedingsbeleid

Voor een optimale ontwikkeling hebben kinderen gezonde bouwstoffen nodig. Wij bieden de kinderen gevarieerd en zo gezond mogelijke voeding aan. Wij laten ons adviseren door het voedingscentrum en andere deskundigen op het gebied van voeding.

Kinderen ontwikkelen al jong een eigen smaak. Wij zullen kinderen daarom altijd het voedsel aanbieden, maar niet opdringen. Zo kan het kind kennis maken met nieuwe smaken in een ontspannen omgeving. De wijze van aanbieden van het eten passen wij aan, aan de ontwikkeling van het kind. Jonge kinderen krijgen in alle rust op schoot de fles. Als de kinderen toe zijn aan vast voedsel helpen we hen om te wennen aan de nieuwe structuren. Al snel mogen kinderen zelf eten, hun handen gebruiken, een lepel, vork en later een mes gebruiken. We stimuleren de kinderen om de periode van het gebruik van een tuitbeker kort te houden.

Drinken uit een gewone beker draagt bij tot een goede mond- en tongmotoriek. En het is beter voor de tanden. We stimuleren kinderen gezonde keuzes te maken. Wij houden uiteraard rekening met speciale voedingswensen als het gaat om religieuze en gezondheidsvoorschriften zoals b.v. allergieën. Voor de baby die borstvoeding krijgt, hebben we een veilige en hygiënische opslag van de voeding. Wanneer de moeder zelf borstvoeding wil geven, is er op Kindercentrum Robbedoes de gelegenheid dit te doen.

Trakteren op kindercentrum Robbedoes

Bij Kindercentrum Robbedoes vieren we graag feest en bij feestjes horen traktaties. Traktaties komen in vele gezonde en minder gezonde vormen. We vragen daarom de ouders om bewust voor een gezonde traktatie te kiezen.

4.3 Een extra dag of ruildag

Incidenteel extra dag

Bij kindercentrum Robbedoes is het mogelijk om incidenteel een extra opvang dag op te nemen. De extra opvang wordt in rekening gebracht op de eerst volgende factuur. Kindercentrum Robbedoes kan alleen een extra opvang dag toezeggen als de Beroepskracht kind ratio (de BKR) en de groeps grootte dit toelaten. Daarnaast kunnen baby's alleen een extra dag op de eigen stamgroep worden opgevangen. Voor peuters is het wel mogelijk om een extra dag op de babystamgroep opgevangen te worden, als er op de eigen stamgroep hiervoor geen ruimte is. Als dit het geval is worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Mocht hier gebruik van worden gemaakt dan wordt hiervoor een toestemmingsformulier getekend, voor de opvang op een andere stamgroep.

Regels rondom ruildagen en extra dagen

Kindercentrum Robbedoes maakt het mogelijk om dagen te ruilen onder de onderstaande voorwaarden:

- Ruilen vindt plaats binnen twee weken na de niet genoten opvangdag
- Ruildagen dienen minimaal één week van tevoren schriftelijk aan kantoor te worden doorgegeven. De interim manager beslist of een extra dag of ruildag kan worden toegekend. Ruilen is alleen mogelijk als het beroepskracht kind ratio en de groeps grootte dit toelaat.
- Ruilen met dagen dat uw kind ziek was of met vakantie is niet mogelijk.
- Een dag die eenmaal geruild is, kan niet opnieuw geruild worden.
- Aan ruilen zijn geen extra kosten verbonden. Ruildagen aanvragen gebeurt via het ouderportaal.
- Ruilen of extra dag is voor de kinderen op de babygroep (geel) alleen mogelijk op de eigen stamgroep van het kind.

5. Wet- en regelgeving Kinderopvang

5.1 Beroepskracht kind ratio

De beroepskracht-Kind-Ratio betreft de verhouding tussen het aantal PM'ers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen. Voor het bepalen van de BKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>). Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn. Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Robbedoes:

Groep:	Maximum aantal kinderen	Maximaal aantal beroepskrachten
Babygroep Geel	16	4
Peutergroep Rood	16	2

5.2 Samenvoegen

Bij Robbedoes kan het voorkomen dat groepen samen worden gevoegd. Uitgangspunt is dat de stamgroep een vaste groep is, waarbij van tevoren bekend is welke dit is (en welke beroepskrachten hierbij horen). Dit betekent dat het niet is toegestaan om dagelijks te bepalen hoe de groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Samenvoegen betekent ook dat de gehele groep samenvoegen, en niet delen van de stamgroep.

Structureel samenvoegen

Bij structureel samenvoegen wordt een andere samengestelde stamgroep gecreëerd, waardoor dit wel binnen de regelgeving kan plaatsvinden. Dit is wel toegestaan. Dit is bijvoorbeeld het geval als er op bepaalde dagen structureel minder kinderen worden geplaatst, en er sprake is van een minder aantal groepen dan op de overige dagen. Zo kan het zijn dat een kind als stamgroep de 'A' heeft, maar op woensdag minder kinderen geplaatst worden dan de stamgroep 'B' en de stamgroep 'A' samen één groep. Dit betekent dat er een kind op een andere stamgroep wordt opgevangen. Ouders dienen schriftelijke toestemming te geven als er sprake is van structureel samenvoegen.

Structureel samenvoegen bij Robbedoes:

Bij Robbedoes wordt op de volgende momenten structureel samengevoegd:

1. Bij start van de dag voegen wij van 07:00 tot 08:00 uur samen in de speelhal. Om 08:00 uur gaan alle kinderen naar hun eigen stamgroep toe. Ouders dienen hiervoor geen schriftelijke toestemming te geven.
2. Aan het einde van de dag voegen wij samen vanaf 17:00 uur indien kind aantal het toelaat, hierbij voegen wij samen in de speelhal. Dit gebeurt alleen als er minder dan 16 kinderen aanwezig zijn. Ouders dienen hiervoor geen schriftelijke toestemming te geven.
3. Momenteel wordt er ook op de vrijdagen structureel samengevoegd. Op de vrijdag zijn er weinig kinderen geplaatst bij Robbedoes. Ouders van de kinderen die op de rode groep geplaatst zijn hebben allemaal schriftelijk toestemming gegeven hiervoor. In het belang van de (veiligheid van de) allerjongste kinderen wordt er samengevoegd op groep geel.

Incidenteel samenvoegen tijdens de vakantie periode

In vakanties kan het aantal kinderen dagelijks wisselen. Er mag niet dagelijks worden bepaald dat de stamgroep wordt opgeheven. Het is echter zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak niet wenselijk als bij een zeer laag aantal kinderen in een groep toch verplicht in de eigen groep met de daarbij behorende beroepskracht moet worden verbleven. Robbedoes inventariseert vóór de vakantieperiode wanneer kinderen afwezig zijn. Vervolgens brengen we in kaart op welke dagen er

sprake is van zeer laag aantal kinderen. Aan de hand van deze inventarisatie zal Robbedoes de stamgroepen wel of niet samenvoegen.

Bij een zeer lage bezetting (niet meer dan 16 kinderen) worden alle kinderen opgevangen in de groepsruimte Geel. Uiteraard wordt met het samenvoegen in vakantieperiode rekening gehouden met de emotionele veiligheid van de kinderen, zo wordt bij het samenvoegen gestreefd naar het inzetten van één vaste pedagogisch medewerker van de oorspronkelijke groep van het kind.

De ouders worden door middel van een brief vooraf geïnformeerd in welke stamgroepsruimte er wordt samengevoegd, in welke stamgroepsruimte de kinderen worden opgevangen en wanneer. Dit betekent dat tijdens vakantieperiodes kinderen in een andere stamgroep dan de eigen stamgroep opgevangen kunnen worden. Ouders dienen voor deze vorm van samenvoegen schriftelijke toestemming te geven.

Wijze van toestemming vragen

Indien Robbedoes samenvoegt tijdens de vakantie behoren ouders vooraf schriftelijke toestemming te geven. Tijdens de intake worden alle ouders geïnformeerd over het samenvoegen tijdens de dagranden. De dagranden worden beschouwd als werkwijze, er wordt in de praktijk samengevoegd op de dagranden zoals beschreven. Ouders worden hier ook van op de hoogte gesteld tijdens de intake. Doordat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld op welke wijze er wordt samengevoegd kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen.

Incidenteel opvang in andere stamgroep

Bij kindercentrum Robbedoes is het mogelijk om incidenteel een extra opvang dag op te nemen. Kindercentrum Robbedoes kan alleen een extra opvang dag toezeggen als de Beroepskracht kind ratio (de BKR) en de groeps grootte dit toelaten. Daarnaast kunnen baby's alleen een extra dag op de eigen stamgroep worden opgevangen. Voor peuters is het wel mogelijk om een extra dag op de babystamgroep opgevangen te worden, als er op de eigen stamgroep hiervoor geen ruimte is. Mocht hier gebruik van worden gemaakt dan wordt hiervoor een toestemmingsformulier getekend, voor de incidentele opvang op een andere stamgroep.

5.3 Activiteiten buiten de stamgroep

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten voor een activiteiten.

Bij Robbedoes erkennen wij een aantal situaties waarin de kinderen de eigen stamgroep kunnen verlaten:

1. Tijdens buitenspelen. Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. Robbedoes beschikt over een eigen buitenspeelruimte die is ingericht voor de kinderen. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan;
2. Uitstapjes. Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn in de buurt en met zijn alle naar de supermarkt voor een boodschap tot een uitstapje naar een kinderboerderij of een park. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen;
3. Spelen op de hal, op de locatie is er een grote speelhal waar de kinderen gebruik van maken. Er is divers speelmateriaal te vinden voor verschillende leeftijdsgroepen. De hal wordt gebruikt in de ochtend, eventueel tussen de middag en aan het einde van de dag. In de ochtend wordt er in de speelhal samengevoegd tot 8:00uur, daarnaar spelen de peuters nog

tot ongeveer 9:00 uur in de speelhal. Tussen de middag spelen de kinderen op de speelhal zodat de groepsruimte schoongemaakt kan worden zonder het spel te verstoren van de kinderen. Aan het einde van de dag wordt er wederom samengevoegd in de speelhal. Naast deze drie vaste momenten kan de speelhal worden gebruikt voor activiteiten in kleine groepen, gedurende het open deuren beleid of gedurende een activiteit met een grote groep.

In de speelhal kunnen kinderen naast bewegen en spelen met speelmateriaal dat niet op eigen groep beschikbaar is ook spelen met kinderen van verschillende leeftijden en andere groepen. Wanneer de kinderen spelen op de hal worden de richtlijnen van open deuren beleid aangehouden. Bij het spelen op de hal kan de gehele groep of slechts een deel van de groep op de hal gaan spelen. Er is in ieder geval ten allen tijden een pedagogisch medewerker in de hal met de kinderen aanwezig;

4. Tijdens het open deuren beleid. Het open deuren beleid houdt letterlijk in dat de deuren tussen de groepen 'open' zijn, waardoor kinderen zelf kunnen kiezen in welke ruimte zij willen spelen. Zo kan een peuter even op bezoek bij zijn baby zusjes en kan een dreumes op veilige wijze kennis maken met de peutergroep en de peuters.

Aan het open deuren beleid zijn regels verbonden, namelijk:

Tijdens open deuren beleid:

Bij Robbedoes wordt per dag gekeken of er open deuren beleid wordt aangeboden. Afhankelijk van het activiteitenprogramma maar ook de groepsamenstelling zullen de pedagogisch medewerkers in overleg het open deuren beleid aanbieden. Het open deuren beleid kan worden aangeboden tussen in de ochtend en middag gedurende vrije speelmomenten. Een belangrijk uitgangspunt is dat kinderen te allen tijde op de eigen groep eten en slapen, om deze reden zijn er slechts gezette tijden waarom het open deuren beleid wordt aangeboden

BKR tijdens open deuren beleid:

Wanneer de kinderen tijdens het open deuren beleid de eigen stamgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het aantal aanwezige kinderen per originele stamgroep.

Ruimte waar kinderen zouden kunnen spelen bij het open deuren beleid:

De kinderen kunnen tijdens het open deuren beleid, afhankelijk van de dag en de mogelijkheden, spelen op de babygroep, de peutergroep of de speelhal.

Emotionele veiligheid waarborgen tijdens het open deuren beleid:

Tijdens het open deuren beleid is het van belang om de welzijn van alle kinderen in de gaten te houden. Alle kinderen, ook de kinderen die op de eigen groep blijven spelen, dienen zich prettig te voelen bij het open deuren beleid. Zoals hierboven al beschreven staat kiest de pedagogisch medewerker heel bewust om het open deuren beleid wel of niet aan te bieden. Een overweging om het open deuren beleid niet aan te bieden is bijvoorbeeld als er wenkinderen zijn, die de overgang van thuis naar de opvang erg lastig vinden. Als het open deuren beleid wordt aangeboden maar de pedagogisch medewerker opmerkt dat de emotionele veiligheid van kinderen hierdoor minder gewaarborgd kan worden zal zij het open deuren beleid in overleg met de pedagogisch medewerkers en de kinderen vroegtijdig afbreken.

5.4 De drie-uurs regeling

Als uitzondering op de beroepskracht kind ratio (BKR), is wettelijk bepaald dat wij onder bepaalde, strikte voorwaarden mogen afwijken van de BKR. Wij kunnen maximaal drie uur ('drie-uurs regeling') elke dag tijdelijk minimaal de helft van het op grond van de BKR vereist aantal PM'ers inzetten.

Deze afwijking is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

1. Bij minimaal 10 uur aaneengesloten opvang per dag aangeboden wordt, mag maximaal drie uur per dag afgeweken worden van de BKR.
2. De houder dient ouders vooraf te informeren over de kaders en uitgangspunten ten aanzien van de momenten waarop minder beroepskrachten worden ingezet.

Op welke momenten wordt er afgeweken?

Binnen kinderdagverblijf Robbedoes zijn er drie momenten op de dag dat er kan worden afgeweken van de BKR volgens de drie uurs regeling. **Allereerst kan er aan het begin van de dag tot maximaal 8:45uur (tijdelijk)** worden afgeweken van de BKR, de pedagogisch medewerkers hebben diverse begintijden. In de middag wordt er afgeweken van de BKR, tijdens de pauzes van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers gaan tussen **11:00-14:30 uur afhankelijk van de diensten van de pedagogisch medewerker** met pauze. De pedagogisch medewerkers gaan om de beurt met pauze. Er gaan **nooit** twee medewerkers van een groep tegelijk met pauze.

Het derde moment is aan het einde van de dag. **Vanaf 17:00uur** gaat de vroegste dienst naar huis en kan er (tijdelijk) worden afgeweken van de BKR.

Gedurende alle afwijkmomenten wordt er nooit meer dan 50% afgeweken van de BKR, alsmede dat er per dag nooit meer dan drie uren per dag wordt afgeweken.

Gangbare diensten	
Vroeg vroeg	7:00- 17:00
Vroeg	7:30- 17:30
Laat	8:00- 18:00
Laat laat	8:30- 18:30

Waarom wordt er op deze tijden afgeweken bij het kinderdagverblijf?

Er is voor gekozen om op deze tijden af te wijken, omdat er op deze tijden nog geen sprake is van een volledige kind bezetting op de groep. In de ochtend komen de kinderen om de beurt binnen. Tussen de middag slaapt het overgrote deel van de kinderen, waardoor er slechts enkele kinderen wakker zijn. Einde van de dag worden kinderen wederom om de beurt opgehaald, waardoor ook op deze momenten geen sprake is van een volledige groepsgrootte.

Pedagogische overwegingen:

Doordat er minder kinderen gedurende de afwijktijden aanwezig zijn, kan de pedagogisch medewerker haar aandacht goed verdelen onder de kinderen die er zijn. Zij draagt zorg voor de emotionele veiligheid van de kinderen en geeft uiting aan de interactievaardigheden en invulling aan het pedagogisch beleidsplan. Zij komt tegemoet aan de individuele verzorgingsbehoeftes van de kinderen en heeft oog voor respect voor de autonomie van elk kind.

Op de daglijsten wordt dagelijks bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor kunnen wij monitoren of er niet meer dan drie uur per dag wordt afgeweken van de BKR. Als blijkt uit deze gegevens dat het voorkomt dat er meer dan drie uren per dag wordt

afgeweken, dan worden er maatregelen genomen, zoals het incidenteel of structureel aanpassen van de werktijden van de pedagogisch medewerkers. Daarnaast is er nauw contact met de pedagogisch medewerkers, als uit de praktijk blijkt dat het nodig is om meer personeel in te zetten gedurende de ochtend of middagen om alle kinderen een stabiele emotioneel veilig basis te geven en uitvoering te geven aan het pedagogisch beleidsplan, dan zal hiernaar gehandeld worden door het dienstrooster aan te passen. Ook de pedagogisch medewerkers noteren hun diensttijden en pauzetijden op het levende rooster, zodat deze gezamenlijk met de breng en haaltijden van de kinderen geëvalueerd kunnen worden om te kijken of de drie uren regeling in de praktijk wordt gehandhaafd of aanpassingen nodig zijn.

Overige wettelijke bepalingen gedurende de drie uren regeling; Interne achterwacht

Als er wordt afgeweken van de drie uren regeling, dienen er altijd ten minste twee volwassenen op locatie aanwezig te zijn. Op de locatie zijn de diensten zo ingedeeld dat de pedagogisch medewerkers tijdens de dagopening en dagsluiting maximaal een half uur alleen aanwezig is in het pand. Hierdoor zijn er dus bijna altijd minimaal twee volwassenen in het pand aanwezig. Mocht er onverhoeds door calamiteiten (denk aan ziekte, vertraging etc.) geen tweede volwassene aanwezig zijn, dan zal de externe achterwachtregeling in werking worden gesteld, zodat er alsnog een tweede volwassene in het pand aanwezig is, als er wordt afgeweken van de BKR.

5.5 Studenten

De stagiaire is bij ons om zichzelf te ontwikkelen als pedagogisch medewerker. Haar taken variëren afhankelijk van het leerjaar en het type stage dat ze volgt:

Taken voor alle leerjaren:

- Ondersteunen van pedagogisch medewerkers tijdens activiteiten;
- Activiteiten aanbieden onder begeleiding van een pedagogisch medewerker;
- Begeleiden van de ontwikkeling van kinderen;
- Observeren van kinderen (samen met de mentor van het kind);
- Begeleiden tijdens eet- en drinkmomenten;
- Uitvoeren van huishoudelijke taken;
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel

Taken voor het laatste leerjaar (als de stagiaire 18 jaar of ouder is):

- Zelfstandig activiteiten aanbieden;
- Deelnemen aan oudergesprekken;
- Overdracht aan ouders aan het einde van de dag.

Er zijn twee soorten stagiaires:

- **Bol-stagiaires:** Een BOL-stagiaire volgt een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor de welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:
  - Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student;
  - De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes;
  - De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar;
  - De bol student kan alleen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO).

- **BBL-stagiaires:** een BBL stagiaire of derde leerweg student volgt een werken-en leren opleiding. Een Derde-Leerweg opleiding kent geen vaste uren zoals een BBL of BOL stage, hierdoor is het dus flexibel en zeer geschikt voor mensen met andere bezigheden (baan, gezin). Derde-leerweg opleidingen vallen net als andere Mbo-opleidingen onder de Wet Educatie beroepsonderwijs en voldoet dus aan dezelfde strenge kwaliteitseisen. Bij deze vormen van opleidingen mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%. De BBL-student heeft een arbeidscontract bij kinderopvang Robbedoes. BBL studenten of derde leerweg studenten van het kinderdagverblijf hebben een arbeidscontract van minimaal 20 uur. Als een BBL-stagiaire of derde leerweg student formatief wordt ingezet zal er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet kan worden alsmede de reden van deze conclusie.

Bij kinderopvang Robbedoes houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in het cao-kinderopvang met betrekking tot derde leerweg studenten en BBL-studenten:

Inzetbaarheid en salariering studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Volgens de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

De pedagogisch medewerker van de groep en de ass. manager/ ped. coach werken samen om de stagiaires te begeleiden. Omdat de ass. manager / ped. coach regelmatig op de groep aanwezig is, heeft zij een goed beeld van de ontwikkeling van de stagiaire en kan de stagiaire wekelijks en als nodig dagelijks begeleiden. Elke maand vindt er een POP-gesprek plaats tussen de ass. manager/ ped. coach en de stagiaire. Tijdens dit gesprek wordt het functioneren van de stagiaire besproken, de groei mogelijkheden en doelen waar zowel de stagiaire als de ass. manager/ ped. coach aan willen werken. Ook worden eventuele opdrachten die de stagiaire nog moet afronden besproken. Als de stagiaire goed presteert, kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Daarnaast vindt periodiek (afhankelijk van de opleiding) een gesprek plaats tussen de ass. manager/ ped. coach en de stagebegeleider van de school over de ontwikkeling van de stagiaire.

Medewerkers bij Kindercentrum Robbedoes

De algemeen directeur:

De algemeen directeur Margriet is de houder van kindercentrum Robbedoes. Zij neemt alleen grote financiële beslissingen en is vanaf december 2023 naar de achtergrond getreden. Zij is nog wel beschikbaar als externe achterwacht.

De interim manager

De Interim manager heeft volledige bevoegdheid, haar taken zijn nauwkeurig vormgegeven. Zij is eindverantwoordelijk voor de kindplanning en personeelsroosters (BRK), incl. regelen van vervanging ingeval van verlof of ziekte. Zij controleert de dagelijkse levende roosters en handmatige kind-aanwezigheidslijsten in samenwerking met de externe adviseur. Daarnaast ziet zij toe op de uitvoering van het pedagogisch beleid en beleid veiligheid en gezondheid borgen. Zij stuurt de ass. manager/ ped. coach aan. Ook onderhoudt zij het contact met de ouders (o.a. nieuwsbrieven), OC en bereidt zij de OC vergaderingen voor. Dit voor een periode van minimaal 7 maanden.

De interim manager is ook verantwoordelijk voor het personeelsbeleid en het voeren van functioneringsgesprekken alle medewerkers. Daarnaast is werving en selectie een grote prioriteit van de interim manager inclusief het voeren van sollicitatiegesprekken en aannemen van nieuwe medewerkers. Zij zorgt dat er teamoverleggen en groepsoverleggen zijn en zit deze voor of/en is aanwezig. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders bijvoorbeeld door nieuwsbrieven in samenwerking met overige MT-team. De interim manager overlegt wekelijks met de externe adviseur.

Externe adviseur

Kindercentrum Robbedoes werkt daarnaast samen met een externe adviseur. Zij is op de woensdagen aanwezig. Zij controleert op woensdag de dagelijkse levende roosters en handmatige kind-aanwezigheidslijsten en heeft regelmatig overleg met de interim manager. Zij begeleidt en ondersteunt het team omtrent de wet kinderopvang en past het beleid aan waar nodig. Daarnaast draagt zij in samenwerking met de interim manager bij aan de inhoud en begeleiding van de teamvergaderingen en workshops.

De assistent manager / pedagogisch coach

De assistent manager/ pedagogisch coach (ass. manager/ped. coach) werkt in de praktijk bij kindercentrum Robbedoes en volgt dus ook de ontwikkeling van de kinderen. Zij neemt ook de nieuwe medewerkers onder haar vleugels en is zodoende 'buddy'. De nieuwe medewerker kan met al haar vragen bij haar terecht. Om de pedagogisch kwaliteit in de praktijk te waarborgen coacht zij de pedagogisch medewerkers, op handelingsniveau en uitvoering van het pedagogisch beleidsplan. Voor de uitvoering van haar functie als pedagogisch coach is er een pedagogisch coachplan opgesteld, deze is in te zien op aanvraag. Zij wordt aangestuurd door de interim manager.

De intern begeleider/ pedagogisch coach

De intern begeleider/pedagogisch coach werkt in de praktijk bij kindercentrum Robbedoes en volgt de ontwikkeling van de kinderen. Om de pedagogisch kwaliteit in de praktijk te waarborgen coacht zij de pedagogisch medewerkers, op handelingsniveau en uitvoering van het pedagogisch beleidsplan. Voor de uitvoering van haar functie als pedagogisch coach is er een pedagogisch coachplan opgesteld, deze is in te zien op aanvraag.

Daarnaast is zij het aanspreekpunt en ondersteuning voor pedagogisch medewerkers, als er kinderen zijn opvallend gedrag en/of ontwikkeling, in dit kader kan zij ook bij de eventuele ingeplande

ontwikkel-gesprekken zitten. Als laatste is zij binnen de organisatie de aandacht functionaris kindermishandeling. Hiermee speelt zij een belangrijke rol bij het begeleiden van pedagogisch medewerkers in het signaleren van kindermishandeling en vermoedens van kindermishandeling. Hierbij wordt gewerkt aan de hand van de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en de stappenplannen die hierin zijn opgenomen.

De pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers bij kindercentrum Robbedoes beschikken allen over een diploma volgens CAO kinderopvang of volgen een opleiding die leidt tot een diploma conform CAO kinderopvang en worden ingezet onder de strenge richtlijnen van de wet kinderopvang en CAO Kinderopvang.

De pedagogisch medewerkers hebben naast hun werkzaamheden op de groep ten aanzien van de opvang en ontwikkelingsstimulering van kinderen ook andere (mentor)taken, zoals observeren en registreren, activiteiten voorbereiden, oudergesprekken, bijwonen van teamvergaderingen, kind besprekingen, overdracht naar het basisonderwijs etc.

De groepshulp :

De groepshulp verzorgt het eten, gaat mee tijdens het buitenspelen voor extra toezicht (boventallig) en ondersteunt de groepen tijdens drukke momenten.

De huishoudelijk medewerker:

Bij Kindercentrum Robbedoes is een huishoudelijk medewerkers in dienst. Een huishoudelijk medewerker draagt zorg voor de schoonmaak, de afwas en de was en onderhoud van.

Nieuwe medewerkers

Als er een nieuwe medewerker komt werken bij Robbedoes is het belangrijk dat deze goed wordt ingewerkt en over de juiste tools beschikt. Bij KC Robbedoes vinden we het belangrijk dat een nieuwe medewerker zorgvuldig wordt ingewerkt. Voordat de nieuwe medewerker begint delen we het pedagogisch beleidsplan, beleid veiligheid en gezondheid en het personeelsbeleid alvast. Zodoende kan de medewerker zich goed voorbereiden. Daarnaast werken we met de 'Afvinklijst nieuwe medewerker'. Via deze 'checklist' wordt de nieuwe medewerker stapsgewijs ingewerkt en weten we zeker dat we alle benodigde informatie hebben gedeeld. Ook wordt de nieuwe medewerker gekoppeld aan een 'buddy'. De buddy is al wat langer werkzaam bij Robbedoes en is goed op de hoogte van alles. De buddy zal samen met de nieuwe medewerker de lijst doorlopen en daarover terugkoppelen naar de interim manager. Vaak is het de ass. manager/ ped. coach die de rol van buddy op zich neemt maar het kan ook een ervaren pedagogisch medewerker zijn.

5.6 Oudercommissie

Oudercommissie:

Volgens de Wet Kinderopvang hebben ouders het recht om invloed uit te oefenen op belangrijke beleidskwesties in de kinderopvang. Daarom is er bij kinderopvang Robbedoes een oudercommissie opgericht. Deze commissie adviseert zowel gevraagd als ongevraagd over diverse onderwerpen binnen de opvang. Het reglement van de oudercommissie beschrijft de afspraken en regelingen die de medezeggenschap bij Robbedoes regelen, zoals het te voeren beleid. De commissie bepaalt zelf haar werkwijze en taken, vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

Het doel van de oudercommissie is om de belangen van de kinderen en ouders van Robbedoes, waaraan de commissie verbonden is, zo goed mogelijk te behartigen en ouders te

vertegenwoordigen. Ze streven naar duidelijke informatievoorziening, ouderbetrokkenheid en fungeren als aanspreekpunt voor klachten, waarbij ze ouders indien nodig informeren over de klachtenregeling.

5.7 Klachten

Volgens de wet kinderopvang heeft Kindercentrum Robbedoes een interne klachtenprocedure opgesteld. Hoewel we streven naar uitstekende zorg en hoge kwaliteit, kan het voorkomen dat er tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaat. Bij Kindercentrum Robbedoes worden klachten serieus genomen; we zien ze als leermomenten en kansen voor groei, met als doel de kwaliteit van de kinderopvang verder te verbeteren.

Onze officiële klachtenregeling kent twee vormen:

Interne klachtenregeling:

We moedigen ouders/verzorgers aan om klachten eerst met de direct betrokkenen te bespreken. Als dit niet tot een bevredigende oplossing leidt, kan er een officiële klacht schriftelijk bij de Interim manager worden ingediend. De interim manager handelt de klacht af en bij vermoedens van kindermishandeling treedt het protocol voor huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Na behandeling neemt de interim manager contact op met de betrokkene en kan de oudercommissie bij de procedure worden betrokken. Binnen 6 weken na het indienen van de klacht ontvangen ouders een gemotiveerd oordeel en concrete termijnen voor eventuele maatregelen. Meer informatie staat in de interne klachtenregeling op locatie.

Externe klachtenregeling:

Als interne afhandeling niet bevredigend is, kunnen ouders informatie, advies en mediation krijgen van de Geschillencommissie in Den Haag via www.degeschillencommissie.nl.

In bepaalde gevallen is directe indiening bij de Geschillencommissie noodzakelijk:

- De kinderopvang reageert niet binnen 6 weken op de schriftelijke klacht.
- Ouders en de kinderopvang bereiken geen overeenstemming binnen 6 weken.
- De kinderopvang heeft geen adequaat klachtenreglement.

In uitzonderlijke situaties kunnen ouders direct een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als redelijkerwijs niet van hen kan worden verwacht een klacht in te dienen bij de kinderopvang. Dit geldt bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders vrezen voor nadelige gevolgen van het indienen van hun klacht. De Geschillencommissie beoordeelt per geval of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

De volledige klachtenregeling vindt u op onze website en op locatie in de hal.

5.8 Beleid veiligheid en gezondheid

In de kinderopvang staat veiligheid en hygiëne centraal. Het welzijn van kinderen vereist een omgeving waarin ze veilig en gezond kunnen zijn, vrij van potentiële gevaren, ziektes of letsels als gevolg van onveilige of onhygiënische omstandigheden. Ons veiligheids- en gezondheidsbeleid is ontworpen om te waarborgen dat kinderen in een veilige en gezonde omgeving verblijven. Dit beleid omvat richtlijnen die de zorg voor een veilige en gezonde kinderopvang definiëren.

We vinden het belangrijk dat kinderen leren omgaan met kleine risico's en regels leren om het risico op ongelukken te minimaliseren. Hoewel sommige risico's met gedragsregels kunnen worden aangepakt, vereisen andere risico's specifieke werkafspraken tussen pedagogisch medewerkers en mogelijk aanpassingen in de faciliteit zelf. Voor een dieper inzicht in onze benadering van veiligheid en gezondheid verwijzen we naar onze locatie en het beleid omtrent veiligheid en gezondheid.

5.9 Vier ogen principe

De Wet Kinderopvang vereist dat gedurende de openingsuren van de kinderopvang te allen tijde wordt voldaan aan het 'vierogenprincipe'. Dit principe houdt in dat een pedagogisch medewerker of iemand in opleiding zijn taken alleen kan uitvoeren als hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Deze andere volwassene kan een collega-pedagogisch medewerker, een stagiair (ouder dan 18 jaar), een kantoormedewerker of een vrijwilliger zijn. Het toepassen van het vierogenprincipe minimaliseert het risico op ongepast gedrag. Bij onze organisatie staat de veiligheid van de kinderen centraal; er is absoluut geen tolerantie voor ongepast gedrag. Daarom hanteren wij dagelijks het vierogenprincipe.

Dit doen wij op de volgende manieren:

- Onze ass. manager/ ped. coach, intern begeleider en interim manager komen regelmatig onverwacht bij elkaar langs om dit principe te waarborgen.
- Ook maken we gebruik van camera's op elke groep en in de centrale speelhal, entree en buitenruimte.
- Op de locatie zijn de personeelsdiensten zo ingedeeld dat de pedagogisch medewerkers tijdens de dagopening en dagsluiting maximaal een half uur alleen aanwezig is in het pand.
- We werken met groepshulpen, huishoudelijk medewerker en stagiaires. Zij zetten het vier ogen principe extra kracht bij.
- Het onvoorspelbare haal- en brenggedrag van ouders zorgt ervoor dat de leidsters zich niet voor langere tijd ongezien en ongehoord kan voelen. De ouders hebben een code van de deur.

Een uitgebreide uitwerking van het vier-ogen-principe treft u in ons protocol vier-ogen-principe en cameratoezicht.

5.10 Achterwachtregeling

Het kan voor komen dat een pedagogisch medewerker alleen in het pand aanwezig is. Dit is bijvoorbeeld het geval tijdens het openen en/of sluiten, bij een lage kindbezetting of tijdens vakantieperiodes. Als een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is op locatie wordt het BKR (buiten de drie uren regeling om) niet overschreden. Dit betekent dat een pedagogisch medewerker, nooit met meer dan het wettelijk toegestane op te vangen kinderen per pedagogisch medewerker, alleen in het pand aanwezig is. Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet, dient er te allen tijde een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar. Op locatie en in het beleid veiligheid en gezondheid is gespecificeerd wie de achterwachten zijn van Kindercentrum Robbedoes